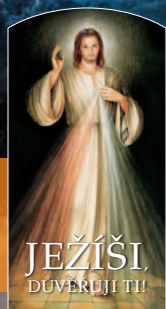

ČASOPIS

BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

„...toužím po Božím požehnání
pro rodiče a celou rodinu,
toužím, aby Bůh dával
zvláštní světlo mým
duchovním průvodcům.“

(Den. 1581)

ČASOPIS PRO ŠÍŘENÍ ÚCTY
K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

2022
17. ROČNÍK

4

Drazí čtenáři „Apoštola“,

díky Vaší pomoci můžeme stále vydávat „Apoštola“ a tímto číslem končíme 17. rok jeho vycházení. Tématem tohoto čísla je rodina. Všichni tvoříme rodinu kolem „Apoštola“. Děkujeme Vám všem za duchovní a materiální pomoc.

A také Vám přejeme, ať vánoční svátky v nás všech obnoví vědomí toho, že Pán přichází, aby z nás učinil jednu rodinu. Jeho přítomnost a milující srdce nás pozvedá a posvěcuje. Ať Vánoce a celý nový rok jsou časem setkání s láskou, která nás spojuje v jednu rodinu.

Otcové pallotini

APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

časopis zaměřený na šíření úcty
k Božímu milosrdenství

Vychází čtyřikrát do roka

Vydává:

Společnost katolického apoštolátu – pallotini SAC

Adresa redakce:

Jámy 71, 592 32 Jámy
tel.: 566 502 855, mob.: 774 521 531
e-mail: redakce@apostol.cz

Bankovní spojení:

KB, č.ú.: 35-6219210237/0100

Redakce:

šéfredaktor P. Mgr. Wojciech Zubkowicz SAC
MUDr. Markéta Knobová
Mgr. Małgorzata Śwachová
Ing. Robert Pecha

Úryvky z Deníčku sv. Faustyny:

© Zgromadzenie MB Miłosierdzia
Warszawa, Żytia 3/9, Polsko

Foto: Wojciech Zubkowicz, archiv ABM

Grafická úprava/typografie:

Josef Karhan, e-mail: josef@apostol.cz

Cena není stanovena. Redakce a tisk se hradí
z dobrovolných příspěvků na účet vydavatele
(viz bankovní spojení)

Imprimatur:

Církevní schválení

Arcibiskupství pražské č.j. 7908/2005

Za teologický obsah odpovídá
P. W. Zubkowicz SAC

MKČR E 16 339 • ISSN: 1801-5840

OBSAH

Úvodní slovo:

Dominik kardinál Duka 3

P. Jaroslav Brož:

Bůh zachraňuje lidstvo obnovou rodiny ... 4

P. Tomáš Halík:

Jak tvořivě žít odpoledne křesťanství? 6

Poslání a spiritualita sv. Faustyny:

Rodinné vzpomínky 12

Korunka s radiem Proglas 15

P. Tomáš Kazaňski SAC:

Pěšky po Svaté zemi 16

Rozhovor:

Mgr. Petr Egýd Tavel, Ph.D. 20

Bratr od růženců / Josef Bařaban 26

Pouť ke sv. Faustyně:

Bůh žije a je stále s námi / otec Artur 30

Kniha milosrdenství 36

Nabídka knihy / Lectio divina 37

Nakladatelství Paulínky 38

Nabídka kalendáře 2023 39

Téma rodiny je stále téma živé, protože *rodina, rodit, narodit se* souvisí vůbec s počátkem lidstva a bude provázet lidstvo až do skonání věků. Zcela jistě rodina z biblického pojetí nám vychází jako rodina jednoho páru, tedy rodina, kterou vytváří společně muž a žena, dá se říci doplňující se faktory fenoménu, který nazýváme člověk. Takový je od počátku Boží záměr. A jestliže někde vidíme jinou konstrukci rodiny, pokud lidé z různých důvodů někdy jaksi vybočí, pak dopad není v prospěch rodiny, ale v její neprospěch, protože nový život se má narodit ve společenství vzájemné lásky, jako – poeticky řečeno – plod lásky.

Ukazuje se také, že není-li sexualita v plném proudu přátelství a lásky, je pouze biologickým faktem, který může mít dopady až narkotické, ale nikoliv ryze lidské. Opravdu lidský úkon v sobě musí obsahovat svobodu, musí v sobě projevovat racionalitu s příčinností. A v tomto případě je to i úkon naplněný přátelstvím a láskou. Duhové prapory nám tvrdí, že rodiny mohou být všelijaké, duhové prapory se chtějí vlastně reprezentovat (jak vidíme, i na sportovištích) jako prameny někoho jiného. A dovolím si zde položit otázku, tvrdou a možná do diskuse těžko přijatelnou: Duhový prapor nám představuje jiné lidství, nebo nadlidství? A nebo...?

Mluvíme o tradiční rodině, ale rodina není pouze tradice. Rodina je skutečnost, rodina je biologická nutnost a předpoklad. Vše ostatní je pouze imitace, náhrada. A jestliže v současné době bojujeme o ekologii přírody a tíží nás záplavy oceánů a moří přeplněné umělými výrobky, tak pozor, my vytváříme

v lidské společnosti obdobnou situaci. Chceme-li, abychom žili v duchu skutečné ekologie, která dbá na čistý a opravdový přátelský domov, musíme také hovořit o ekologii člověka, ekologii lidství a rodiny.

Písmo svaté je knihou Božího zjevení. To není kniha, se kterou si mohu zahrávat, jako si pohrávám s humoristickým časopisem nebo celou řadou publikací, které se vydávají pro ukrácení dlouhé chvíle, pro výplň prázdného času, abychom se nenudili. Poselstvím Bible je dobrá zvěst, která má posloužit člověku, aby žil opravdu jako člověk, jako bytost schopná poznat Boha, bytost, která žije ve svobodě a lásce. Nejkrásnějším zpěvem na vztah muže a ženy a jejich lásky, tedy na manželství a rodinu, je právě Píseň písní. Ovšem našli bychom v Bibli i příklady selhání, ale také heroických vzorů.

V čase, který se nám naplňuje, ve zbytku roku 2022, k nám Bible hovoří řečí eschatologie. Ta není jen apokalyptickým strašením, kterého máme v realitě přemíru, ale je i poselstvím o životě, pravdě, o skutečné lásce, kterou člověk potřebuje. Víme, že člověk bytostně potřebuje rodinu, potřebuje biologického otce a matku, protože jinak strádá. To znají všichni pracovníci domovů mládeže, kde se nacházejí děti bez vlastních rodičů. Chceme-li i jim připravit šťastný život, vyvarujeme se experimentů. Jsou experimenty, které člověku slouží, jsou ale také experimenty, které poškozují a někdy i zabíjejí. Naše pohrávání si s rodinou a s lidskou přirozeností je na pováženou. Víme, že teorie genderu je slovy papeže Františka stejnou hrozbou jako jaderná katastrofa.

Dominik kardinál Duka

Bůh zachraňuje lidstvo obnovou rodiny

Na otázku, co dává jednotu celé Bibli, lze odpovědět snadno: Bůh na začátku stvořil člověka ke svému obrazu jako muže a ženu. Jejich úkolem je vytvářet celého člověka, to je lidské společenství v manželské jednotě ve vztahu lásky. Tato láska – podobně jako Boží láska – je plodná. Manželé tedy přesahují svoje vlastní hranice v podmínkách tohoto světa tím, že dávají ve svých dětech život další generaci. Ale brzy po začátku došlo k pádu do hříchu, který napadl především vztahy lidí. Tím se vážně narušil také rodinný život. Místo toho, aby se muž a žena svou růzností vzájemně obohacovali, bývá pro ně jejich odlišnost důvodem vyvyšování se jednoho nad druhého a vzájem-

ného zneužívání. Do sourozenecké družnosti se vkrádá závist a řevnivost, jak vidíme v příběhu o Kainovi a Ábelovi. Bůh ale nenechal lidi napospas zhoubnému dílu jejich hříchu. Pouští se do obnovy.

Prvním obnovným dílem je záchrana hříchem zkaženého světa v době Noemově. Je příznačné, že pro začátek nového lidstva Bůh zachová dvě generace jedné rodiny: Noema s ženou a jeho tři syny s manželkami. Jeho archa se stává rodinným domem plujícím nad zhoubnými vodami, které nechají utonout všechnu nepravost světa. Je příznačné, že tento záchranný koráb se v rané církvi stal symbolem nové rodiny v Kristu – církve, zachráněné skrze vodu

křtu (srov. 1 Petr 3,20–21). V Abrahámovi a dalších praotcích – a pramatkách – je zřejmé, že první, čím Bůh začíná dějiny spásy, je obnova otcovství a rodiny. Abrahám dostává na začátku své cesty s Hospodinem příslib: „Udělal z tebe veliký národ“ (Gn 12,2). Všechny následující Boží dary budují Abrahámov život jako život rodiny: Znamením smlouvy s Hospodinem se stává obřízka – rituální označení části mužského těla určené k plození života (srov. Gn 17). Hospodin pobývá s Abrahámem jako tajemný návštěvník v jeho stanu, a tím naznačuje, že společenství Boha s člověkem chce mít rodinný ráz (srov. Gn 18). Syna Izáka dostává Abrahám dvakrát podivuhodným způsobem: jednou, když se starým rodičům narodí syn, a podruhé, když je otci Bohem vrácen poté, co ho chtěl velkodušně darovat Hospodinu jako obětní dar (Gn 22).

Slavení velikonočního beránka jako připomínka vysvobození z egyptského otroctví má podobu rodinné slavnosti. Pro večeri se má vybrat „beránek pro rodinu, beránek pro dům“ (Ex 12,3). První velikonoce v Egyptě ukazují, že rodinná pospolitost má budoucnost, protože Hospodin ušetří smrti izraelské prvorozené syny. Tak bychom mohli pokračovat v dějinách spásy dál.

Izraelská moudrost vyzdvihuje přednosti manželského a rodinného života. O dobré manželce se praví, že svému manželovi „přináší jen prospěch, nikdy škodu po všechny dny svého života“ (Př 31,12). Podle Kazatele „lepší je žít ve dvou než v osamocení ... když padnou, jeden zvedá druhého“ (Kaz 4,9–10). Pro děti je každodenní přítomnost rodičů nenahraditelným pokladem a školou života: „Slyš, můj synu, napomenutí svého otce, nepohrdej poučením své matky. Neboť jsou půvabnou korunou na tvé hlavě, řetězem na tvém hrdle“ (Př 1,8–9). Toto generační obdarování ale není jednostranné,

protože dospělé děti mohou a mají rodičům splácet svůj dluh: „Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žeš měl soucit s otcem“ (Sir 3,12–14).

Proto nás nepřekvapí, že také vrcholné dílo Boží spásy vyrůstá z rodiny a v rodině. Ježíš přichází do tohoto světa skrze lidskou rodinu. A i když jako Boží Syn je počat bez součinnosti muže, Boží prozřetelnost se postarala, aby vyrůstal v přítomnosti otcovské postavy Josefovy, který byl před zákonem jeho legitimním otcem. To chce zdůraznit Lukášovo evangelium, které ho neváhá nazývat Ježíšovým „otcem“ (Lk 2,33.48) a spolu s Marií „rodičem“ (Lk 2,27.41.43). Většinu svého pozemského života Ježíš prožil ve své rodině – svaté rodině. V ní „prospíval moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí“ (Lk 2,52).

Není proto divu, že také církve po Ježíšově oslavení má ráz rodinného společenství. Na kříži dostalo do vínku Ježíšovu vlastní matku Marii (Jan 19,27). První křesťané v Jeruzalémě se nejen chodí modlit do chrámu, ale také v domech – jako rodina – z Ježíšova odkazu „lámou chléb“, to je slaví Eucharistii (Sk 2,46). Apoštol Pavel neváhá považovat se vůči křesťanům za matku, která rodí (Gal 4,19) a živí a hýčká své děti (1 Sol 2,7), a za otce, který s láskou napomíná a povzbuzuje k dobrému životu (1 Sol 2,11–12).

Nakonec také perspektiva nového života je nám na posledních stránkách Bible představena jako Beránkova svatba s církví (Zj 21). Tam budeme účastni věčného proudivání Boží lásky, která bude všechny pronikat, všechny spojovat a naplňovat nevýslovným pokojem a radostí.

P. Jaroslav Brož ■

Jak tvořivě žít odpoledne křesťanství?

■ Tomáš Halík

Dříve než byli Ježíšovi učedníci v Antiochii nazváni „křesťany“, říkalo se jim „lidé té cesty“ – lidé na cestě.

Studujeme-li dějiny křesťanství, vidíme, že je to opravdu cesta, dynamický proces změn, reagujících různým způsobem na mnohé duchovní, kulturní a společenské podněty, na změny kontextu. Tradice spočívá ve tvořivém předávání svěřeného poselství; je to proud neustálé rekontextualizace a reinterpretace tohoto poselství. Musíme stále pečovat o jeho srozumitelnost a tím o jeho vitalitu. „Litera zabíjí, Duch oživuje,“ píše sv. Pavel (2 Kor 3, 6).

Pouhé úzkostlivé zachovávání formy a mechanické opakování bez respektu k měnícímu se kontextu vede k nepochopení a zkreslení smyslu a obsahu.

Tradice je opakem „tradicionalismu“. Tradicionalismus si vybírá určitou podobu křesťanství, církve a teologie, vytrhuje ji z kontextu a chce ji zafixovat, absolutizovat. Absolutizace relativních hodnot je idolatrie; tradicionalismus je herezí idolatrie, nedůvěrou k neustálému vanutí Ducha v dějinách církve.

Dějinný vývoj křesťanství – v oblasti institucionální, spirituální i intelektuální – není ani automatický jednosměrný pokrok od horšího k lepšímu, ani neustálý úpadek od domnělé ideální počáteční podoby. Je to drama hledání, duchovních i politických zápasů, střídajících se období úpadků a obnov.

Charles Taylor v jedné z nejdůležitějších současných knih o náboženství (A Secular Age) ukázal, jak představy, spojené s klíčovými slovy vyznání víry (jako je např. slovo Bůh), se v průběhu dějin mění – např. v souvislosti s kosmologickými představami. V dnešní společnosti radikální plurality by mnozí byli velmi překvapeni, jak velmi se liší představy o Bohu často i mezi lidmi, kteří sedí ve stejné kostelní lavici a recitují stejné Vyznání víry.

Otázku, co tvoří identitu křesťanství a co je pilířem jeho autenticity, je třeba si klást stále znovu. Odpovídám na ni, že jádrem křesťanské zvěsti a pilířem křesťanské identity je Boží sebedarování v osobě, životě a učení Ježíše Krista, zejména velikonoční příběh smrti a vzkříšení. Tajemství kříže a vzkříšení pokračuje v dějinách církve.

Krize církve jsou účastí na Kristově utrpení a smrti. V krizích vždy něco umírá; krize často znamenají úkol projít temnou nocí opuštěnosti.

Individuální konverze, ale i reformy církve a oživení křesťanství jsou součástí „ressurectio continua“.

Vzkříšení není laciný happyend, resuscitace minulosti, návrat zpět, nýbrž radikální proměna, překvapení, přesahující naše očekávání a představy. Událost vzkříšení zahrnuje konfrontaci s prázdným hrobem a úkol rozpoznávat vzkříšeného Ježíše, který přichází v mnoha různých, často nečekaných podobách. Církvi je uloženo hledat Vzkříšeného také za svými institucionálními a mentálními hranicemi a tím tyto hranice neustále rozšiřovat a otevírat.

Porozumět naší době ve světle velikonoční události zahrnuje odvahu přiznat si, že mnohé struktury dosavadních jistot ve společnosti i v církvi jsou nenávratně otřesené a mrtvé. Nelze se vrátit do ztraceného ráje „původní naivity“.

Úkolem přicházející „postsekulární doby“ – kterou nazývám „**odpoledne křesťanství**“ – je najít „Galileu dneška“, kde Krista – radikálně změněného – znovu uvidíme. Někdy ho poznáme podle hlasu jako Marie Magdaléna, někdy podle ran jako apoštol Tomáš, někdy v tajemném cizinci jako na cestě do Emauz, jindy v „nejmenších bratřích“, chudých a potřebných, v anonymitě, která potrvá až do Posledního soudu.

Překročení prahu nové dějinné etapy je často provázáno krizemi. Naše doba není jen dobou změn, nýbrž změnou doby, je to epochální změna, říká papež František. Krize ve společnosti a církvi by nás tedy neměly příliš překvapovat.

Nedávno mi jedna rakouská novinářka položila otázku, zda změny religiozity v řadě západních zemí nejsou analogií klimatických změn, v nichž se například mění arktická a antarktická krajina – ledovce se pomalu rozpouštějí...

Odpověděl jsem, že tato metafora v mnohém sedí. Nastala změna společensko-kulturního klimatu a ten typ křesťanství, který se podobal velkému, studenému, nehybnému ledovci, se rychle rozpouští.

Ale metaforu ledovce můžeme užít ještě jiným způsobem. C. G. Jung kdysi přirovnával lidskou psyché k ledovci – ta viditelná racionální část („vědomí“) je velmi tenká; to nejmohutnější a nejdůležitější leží v hlubinách osobního i kolektivního nevědomí.

Jsem přesvědčen, že ty nejdůležitější struktury křesťanství nejsou ty vnější institucionální podoby, které jsou nyní v krizi, nýbrž **hlubinný rozměr víry**, pro který často užíváme pojem spiritualita.

Ten označuje nikoliv to, v co člověk věří, nýbrž to, **jak věří – víru jako životní postoj, životní orientaci, styl myšlení, prožívání a chování, nikoliv pouze soubor přesvědčení**. (Teologie od Augustina rozlišuje akt víry, to, jak věříme (*fides qua*), od toho, v co věříme (*fides quae*), co je „předmětem“ víry.)

Církve dlouho kladly důraz na **ortodoxii**, správné učení. Poněkud se dostala do stínu **ortopraxe** – způsob, jak víra ztvárňuje nejen názory, ale celý vnitřní i společenský život člověka.

Možná právě krize, otřes a rozpuštění těch vnějších struktur nám může pomoci objevit ty hlubinné struktury křesťanství a z nich může vzejít skutečná obnova – a to nejen obnova církve a křesťanství. Možná právě to je stěžejní úkol „odpoledne křesťanství.“ Co označují tímto nezvyklým výrazem?

Ve své poslední knize – s názvem „Odpoledne křesťanství“ nabízím nejprve určitou periodizaci křesťanských dějin. Je inspirována metaforou, kterou zakladatel hlubinné psychologie C. G. Jung užil pro popis dynamiky lidského života.

Jung připodobňuje vývoj osobnosti průběhu dne. Dopoledne znamená mládí, dobu budování vnitřních i vnějších struktur osobnosti a sociálních rolí.

Pak přichází „polední krize“ – doba útlumu, ochablosti jako za poledního vedra. Poustevníci hovořili o „poledním démonu“, psychologové o syndromu vyhoření (burn-out). Každá krize je ale podle Junga zároveň šance. Člověk se setkává se svým „stínem“, s tím, co dosud v sobě zanedbával či potlačoval – může se lépe poznat, to zanedbané integrovat.

Pak může nastat **životní odpoledne**, doba zralosti, příležitost pro rozvoj duchovního života, cesta k moudrosti stáří. To ovšem předpokládá, že člověk neustrne v onom „dopoledním“ úsilí, nevěnuje se pouze své kariéře, materiálnímu zabezpečení nebo své společenské prestiži, nýbrž objevuje i důležitost jiných, zásadnějších hodnot. (Na rovině vývoje společnosti sociologové a sociální psychologové hovoří o „postmateriální kultuře“ – lidé po dosažení určitého ekonomického standardu kladou větší důraz např. na kvalitu života, mezilidské vztahy, životní prostředí apod.).

Pokusil jsem se Jungovu metaforu aplikovat na dějiny křesťanství. *Premoderní doba byla oním „dopolednem“* – dobou k budování institucionálních a doktrinárních struktur církve. Křesťanství si postupně osvojilo roli „náboženství“ (religio) ve smyslu integrace společnosti. Jejím společensko-kulturním výrazem byla středověká „Christianitas“, křesťanské impérium.

Pak přišla „polední krize“ – *modernita*, doba sekularizace, doba otřesu mnohých dosavadních jistot – ale zároveň doba mnohých nových výzev.

Křesťanské náboženství ztratilo roli „religio“, integrující síly celé společnosti. „Christianitas“ se nenávratně rozpadla,

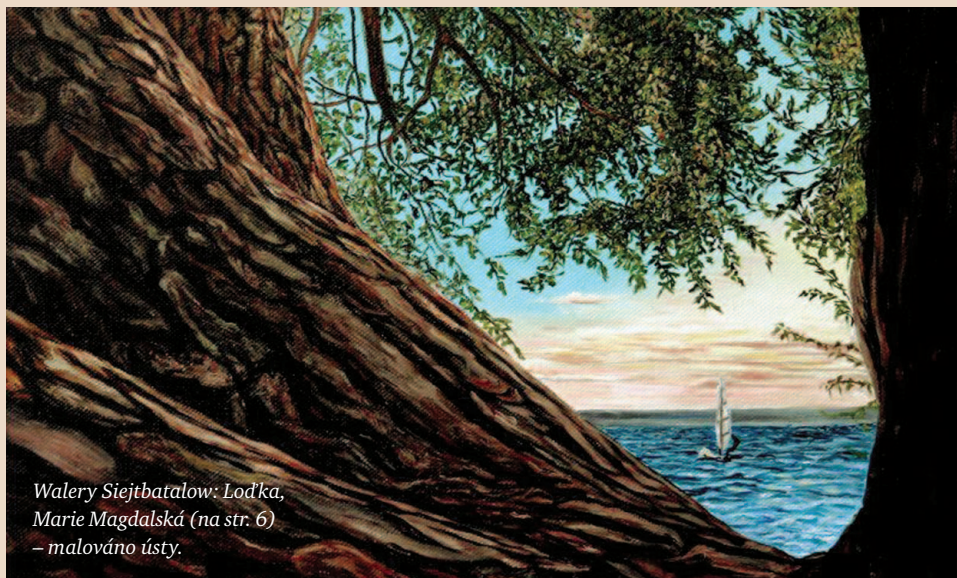
nostalgické pokusy o její vzkříšení vedou jen ke karikaturám.

Náboženství začalo být chápáno jako jen jeden sektor života společnosti (vedle jiných sektorů jako hospodářství, politiky etc., které se řídily svými vlastními pravidly). Křesťanství začalo být považováno za „jeden ze světových názorů“.

V katolickém prostředí vzniká v reakci na novověkou sekularizaci „katolicismus“ jako kontrakultura vůči modernitě, vůči protestantismu, liberalismu a socialismu. Katolická církev – zejména po traumatu z francouzské revoluce, z revolucí 19. století a v obraně vůči „politickým náboženstvím“ 1. poloviny 20. století, komunismu, fašismu a nacismu – se staví do pozice obležené pevnosti. (Místo **katolicity** je tu pouhý „katolicismus“, jeden „-ismus“ vedle mnoha dalších, ideologická a klerikální podoba pozdně moderního církevního křesťanství.)

Za tuto defenzivní mentalitu – a strach ze všeho nového – zaplatí církev vysokou cenu. Když nereaguje včas a tvořivě na změny, které přinesla industriální revoluce, ztrácí velkou část dělnické třídy. Když podobně nešťastně reaguje na mnohé podněty moderní kultury, vědy a filozofie, ztrácí velkou část inteligence. Když reaguje panikou na „kulturní revoluci“ 60. let, ztrácí velkou část mládeže. Dnes jí hrozí ztráta velkého procenta žen, pokud nevezme vážně nové chápání genderových rolí a změněné role ženy v rodině a společnosti. (Jedním z mnoha projevů emancipace žen jsou dnešní protesty v Íránu; ženy už nebude možné nikde na světě vtěsnat zpátky do tradičních podřízených rolí.)

Principem křesťanství (náboženství vtělení) je in-kulturace, tvořivé vtělování evangelia do soudobé kultury – jak jsme to mohli sledovat po mnohá staletí na různých místech světa.

Walery Siemiatkowski: *Lodka,
Marie Magdalská (na str. 6)*
– malováno ústy.

Evangelizace bez inkulturace je pouhá povrchní indoktrinace.

V 19. století docházelo k určité „exkultu-raci“ křesťanství, které se uzavíralo do sebe a ztrácelo svou generativní (plodivou) sílu. Na rozdíl od předchozích staletí nevznikaly v katolickém křesťanství nové kulturní styly, nýbrž spíše nostalgické nápodoby minulosti – neogotický, neorenesanční, neobarokní styl v architektuře kostelů, neotomismus v teologii.

Netvořivá neoscholastika navíc paradoxně napodobovala svého protivníka, scientismus a pozitivismus modernity. Podobně jako pozitivistická věda se tehdejší teologie chtěla stát pevným, bezrozporným, uzavřeným racionálně-logickým systémem. Tím ovšem ztrácela svou podstatnou spirituální a mystickou dimenzi, otevřenost vůči tajemství, smysl pro paradoxy.

Předchůdci nového, existenciálního chápání křesťanství, jako byl v 17. století Pascal a v 19. stol. Kierkegaard, to v církvi neměli vždy lehké.

Během 20. století však sílí obnovná hnutí a hlas prorockých osobností v křesťanských církvích – za všechny jmenujme Teilharda de Chardin, jednoho z prvních myslitelů globalizace, který nabídl originální teologickou vizi Krista jako integrujícího bodu Omega evolučního procesu v přírodě i lidských dějinách.

Druhý vatikánský koncil znamenal důležitý krok na cestě církve od jedné podoby k druhé, na cestě od *katolicismu ke katolicitě*. Šlo o to, nahradit „ideologický katolicismus“, statický model církve jako pevného hradu jistot, obleženého nepřáteli v apokalyptické kulturní válce dobra a zla, realističtější a pokornějším chápáním církve jako živého organismu, který se vyvíjí a zraje ke „katolicitě“, univerzální otevřenosti.

Katolická církev nabídla na koncilu partnerský dialog s ostatními křesťanskými církvemi, s ostatními náboženstvími a s moderním sekulárním světem. *Nabídka smíření*

s moderní kulturou však přišla příliš pozdě – v době, kdy moderní doba již končila.

První věta konstituce *Gaudium et spes* zní jako manželský slib lásky, úcty a věrnosti církve modernímu člověku. Avšak v době „druhého osvícenství“, v době kulturní revoluce šedesátých let 20. století, připadala církev modernímu člověku jako příliš stará a nepříliš atraktivní nevěsta.

Proces „exkulturacy křesťanství“ se ani po 2. vatikánském koncilu nezastavil. Jednou z příčin bylo i to, že výzva k „aggiornamentu“ byla mnohými falešně a povrchně chápána jako impuls k laciné konformitě vůči dominující mentalitě. Reakcí byl podobně nešťastný tradicionalismus. Kulturní války mezi dvěma extrémními křídly v církvi oslabovaly po desetiletí vitalitu a věrohodnost církve.

Křesťanství dnes nemůže hrát roli náboženství v politickém smyslu slova *religio* – integrující síly celé společnosti. Slovo „religio“ však můžeme odvozovat také od slovesa *re-legere, znovu číst*. Křesťanská víra a křesťanská teologie dnes může hrát důležitou roli nové hermeneutiky, nového a hlubšího čtení a porozumění jak svým vlastním pramenům (Písmu a tradici), tak „znamením doby“.

Nová hermeneutika, „re-lecture“ evangelijního poselství ve světle dějinných zkušeností církve i kontemplativní reflexe této zkušenosti, je nezbytným předpokladem revitalizace víry a obnovy církve.

Sekularizace neznamenala zánik náboženství ani zánik křesťanství, nýbrž *transformaci náboženství* a transformaci podob křesťanství. Zatímco „organizované náboženství“, tradiční institucionální podoba křesťanství, prochází krizí, vidím v našem světě dvě silné tendence.

Za prvé je to zájem o spiritualitu, za druhé snaha o politické využívání „náboženské energie“ – náboženských pojmů,

symbolů a emocí. S oběma těmito „znameními doby“ jsou však spojena také velká rizika, zvláště pokud se spirituální, etická a politická stránka náboženství od sebe odtrhují.

Spiritualita odtržená od etiky, zejména od etiky solidarity a politické odpovědnosti, se mění v lacinou ezoteriku.

Využívání a zneužívání křesťanství jako politické ideologie (jak to vidíme u některých politiků v Polsku, Maďarsku, na Slovensku a u amerických republikánů) vede k nebezpečnému „katolicismu bez křesťanství“. Afinita určitého typu uzavřeného katolicismu k autoritativním nacionalistickým režimům se projevovala už v minulém století – církev na tato spojenectví vždy tvrdě doplácela. Nejvíce skandálním jevem na tomto poli je servilita moskevského patriarchy Kyrilla vůči válečnému zločinci Putinovi, Hitlerovi naší doby. V našem regionu je patrně nejnebezpečnějším politickým populistou ve vrcholné funkci Viktor Orbán, jehož torpédování evropské jednoty nahrává ruským zájmům.

Je třeba nově promyslet vztah náboženství a politiky. V USA a demokratické části Evropy se od osvícenství tento vztah považoval za vyřešený zásadou odluky státu a církvi. Dnes se situace změnila: církev ztratila monopol na náboženství a národní státy ztratily monopol na politiku. To, co je dnes největší konkurencí církví, není ani ateismus, ani onen proklínaný materialismus a konzumerismus, nýbrž spiritualita, která se vymkla církevní institucionální kontrole.

Také nejzávažnější politická rozhodnutí se už dávno nedějí na úrovni národních států, nýbrž na úrovni nadnárodních politických a ekonomických celků, a tento trend je nezvratný; pokusy nacionalistů o izolacionistickou politiku nutně vedou ke krachu. Je třeba se osvobodit od národního sobectví

a vytvářet v nadnárodních uskupeních, jako je Evropská unie – které jsou nenahraditelnou zárukou míru, bezpečnosti a prosperity – kulturu vzájemného respektu.

Papež František promluvil nedávno o nutnosti nového vztahu mezi politikou a náboženstvím na summitu náboženských vůdců v Kazachstánu a věnoval tomu i obsáhlou kapitolu v historické encyklice *Fratelli tutti*. Jasně odmítl „manželství“ církvi a náboženských institucí se státní a politickou mocí a snahu využívat náboženství jako politickou ideologii. Ale zároveň upozornil na nebezpečí vytěsnění náboženství do čistě privátní sféry a uzavřenost politiky vůči transcenci a vertikále lidské existence. Zde je jeden z velkých úkolů pro naše promýšlení cesty mezi těmito dvěma extrémy.

Druhý vatikánský koncil reagoval na dobu pozdní moderny; postmoderní a postsekulární doba však přináší nové výzvy a nové úkoly. Na tyto výzvy odpovídá současná snaha o synodální obnovu církve.

Cesta synodality je *anamnesis*, připomenutí a znovuoživení původní podoby křesťanství jako cesty, podoby, která byla do určité míry zakryta premoderní i moderní podobou křesťanství – podobou křesťanství jako

impéria (*Christianitas*) a pak křesťanství jako světového názoru. Synodální reforma má cíkev osvobodit od uzavřenosti, od „kolektivního narcismu“, k pozornému naslouchání tomu, „co Duch říká církvim“.

Tento trvalý proces reformy zahrnuje prohloubení duchovního života (komunikace s Bohem), vzájemné komunikace různých skupin v církvi a široce ekumenickou komunikaci s ostatními křesťany, ostatními náboženstvími, ale i s lidmi nevěřícími či jinak věřícími.

Klíčovými slovy 2. vatikánského koncilu byly „dialog“ a „aggiornamento“. Domnívám se, že klíčovými slovy církve budoucnosti bude *synodalita* (společná cesta) a *doprovázení*. Dialog se bude odehrávat na cestě, v pohybu, a bude spočívat ve vzájemném respektu a vzájemném učení se, ve výměně zkušeností.

Jsem přesvědčen, že pokud přijmeme odvážně a tvořivě tuto výzvu papeže Františka k proměně církve z podoby byrokratické klerikální instituce do tvaru dynamické sítě komunikace, „společné cesty“, může tímto krokem křesťanství vstoupit do nové etapy, do odpovědné svých dějin.

Text přednášky, která zazněla v Čenstochově 18. listopadu 2022 v rámci setkání „Forum-Im-puls“.

Více informací na: www.forum-impuls.pl

P. Tomáš Halík v kostele Božího milosrdenství a svatě Faustyny ve Slavkovicích

POSLÁNÍ A SPIRITUALITA SV. FAUSTYNY

RODINNÉ VZPOMÍNKY

Na malinkou chudou vesničku v geografickém středu Polska by si dnes nikdo nevzpomněl, kdyby se v ní 25. srpna 1905 v pátek v 8 hodin ráno nenarodila sv. Faustyna – Helenka Kowalská. Na začátku 19. století měl Głogowiec pouze 8 domů s pár desítkami obyvatel a vedla do něho písčitá cesta. Ani rodiče sv. Faustyny, Stanisław a Marianna, nepocházeli z Głogowce. Přistěhovali se sem až po svatbě, kdy tu koupili několik hektarů půdy a v roce 1900 postavili malý domek z bílého kamene, pokrytý slaměnou střechou.

Mladí manželé museli na příchod potomstva čekat deset let. První se narodila dcera Josefa a o rok později Eva, které doma

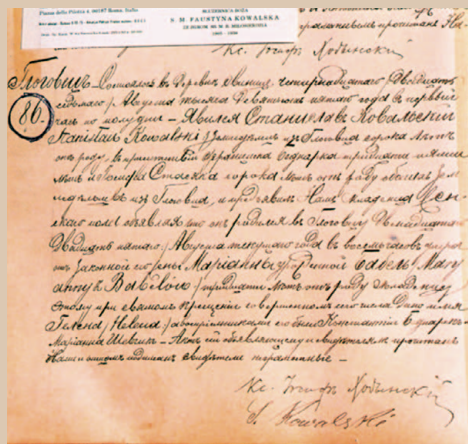
přezdívali Gienia. Narození třetího dítěte očekávala Marianna s obavami, neboť první dva porody byly těžké a sotva je přežila. Tento porod však proběhl rychle a bez komplikací. Na svět tak přišla Helenka (budoucí s. Faustyna) a po ní ještě sedm dalších dětí. „To požehnané dítě posvětilo mé lůno“ – vzpomínala později matka, neboť všechny další porody proběhly hladce. Malý domek v Głogowci se po dlouhém čekání konečně naplnil dětským smíchem.

Swinice Warckie: Kostel sv. Kazimíra, kde byla s. Faustyna pokřtěna

Jak bylo v té době obvyklé, byly všechny děti vedeny k práci již od časného věku. Pomáhaly v domácnosti a v hospodářství. Rodiče jim také byli příkladem v modlitbě a předávali jim základní pravdy víry. I když matka neuměla číst a psát, připravovala děti k prvnímu svatému přijímání. Doma měl čestné místo malý oltářík s křížem a dvěma porcelánovými soškami – Nejsvětějšího srdce Ježíšova a Neposkvrněného srdce Panny Marie, které otec přivezl z pouti do Czenstochowé. Zde se rodina setkávala při společné modlitbě.

Bratr Stanisław později vzpomíná: „Helence velmi záleželo na tom, aby celá rodina mohla jít v neděli na mši do kostela a nikdo nemusel zůstat kvůli povinnostem

Křestní zápis s. Faustyny

S. Faustyna s rodinou

doma. Vstávala tedy za úsvitu, aby nikoho nevzbudila otevíráním dveří, vyskočila oknem a spěchala napášt krávy. Otec se tomu divil, ale nezakázal jí to.“

Otec rodiny Kowalských byl jedním ze dvou mužů v Głogowci, kteří uměli číst a psát. Vlastnil i několik knih, mezi nimi Písmo svaté a životopisy světců. Když měl volnou chvíli, předčítal z knih své rodině a naučil také číst děti. V tom ho napodobovala i Helenka, jak můžeme vidět ze vzpomínek její mladší sestry Natálie: „Vzpomínám si, že i když se učila krátce - vychodila méně než tři třídy - velmi mnoho věděla a také chtěla učit jiné. Začala nám i dětem ve vesnici vyprávět různé věci, většinou života svatých, a učila nás různé modlitby. Ona žila modlitbami. Od dětství nám říkala, že nezůstane s námi, ale že půjde „k poutníkům“, neboť o poutnících kdysi četl otec, a to jí zapadlo do

srdce. Kdo tam tehdy ve vesnici věděl, že existují řehole, do kterých vstupují takové dívky jako naše Helenka?“

Malá Helenka sourozencům také vyprávěla, že se jí často zdá o Panně Marii. Někdy vídávala nezvyklý jas, jindy se budila v noci a modlila se. To nesla nelibě matka. Napomínala ji, ať si raději lehne a spí. Věděla totiž ze zkušenosti, že dcera bude pak během dne unavená a přijde prosit o to, aby si mohla chvíli lehnout, když je všude plno práce a starostí. Se svými duchovními zážitky se Helenka neměla komu svěřit, a tak je ukrývala v hloubi svého srdce. O mnoho let později vzpomínala ve svém Deníčku: „V sedmi letech jsem poprvé uslyšela v duši Boží hlas pozvání k dokonalejšímu životu, ale ne vždy jsem byla poslušná hlasu milosti. Nepotkala jsem nikoho, kdo by mi tyto věci vysvětlil.“ (Den 7) V tomto věku

také prožila intenzivní setkání s Bohem během pobožnosti v místním kostele: „*Od raného mládí mě k sobě Pán Ježíš přitáhl v Nejsvětější svátosti. V sedmi letech, když jsem byla na nešporách a Pán Ježíš byl vystaven v monstranci, tehdy mi byla poprvé udělena láska k Bohu a naplnila mé malé srdce a Pán mi udělil pochopení věcí Božích, od toho dne až dodnes roste má láska ke skrytému Bohu, až po nejbližší důvěrnosti.*“ (Dn 1404)

V šestnácti letech přišla Helenka za matkou a požádala ji, aby mohla jít do služby a vydělat si nějaké peníze. „*Maminko, tatínek velmi těžce pracuje a já se i přes to nemám v neděli do čeho obléci. Už mám ze všech děvčat nejhorší šaty ..., půjdu a něco si vydělám.*“ V tom jistě nebyla žádná marnivost. Ve škole si Helenka užila své, když dvě dívky odmítly sedět s ní v lavici, protože je velmi chudě oblečená. Také na nedělní mši se střídala se sestrou, protože měly jen jedny nedělní šaty dohromady. Odjela tedy do Aleksandrowa, kde pracovala jako služebná. O rok později se vrátila domů s prosbou, aby jí rodiče dovolili vstoupit do kláštera. Ti však jednoznačně vyjádřili svůj nesouhlas, neboť bylo potřebné věno, na které neměli peníze. Dcera tedy šla znovu do služby, tentokrát do Łodzi.

V devatenácti letech pak bez vědomí rodičů odjela do Varšavy a o rok později vstoupila do Kongregace Matky Božího milosrdenství. Znovu se s nimi setkala až o tři roky později, kdy přijeli na její první sliby do Krakova. Po slavnosti se otec Helenky zeptal: „*No, jak se máš dcerko? Poslouchej, není tu něco, s čím bys byla nespokojená?*“ „*Milovaný tatínku, jak bych tu mohla být nespokojená, když tu bydlím s Pánem Ježíšem pod jednou střechou,*“ odpověděla dcera plná radosti. Když to pak rodiče ještě během cesty zpět rozebírali, zkonstatoval otec: „*Jak je zamilovaná do Pána Ježíše, musíme ji tam nechat. Ať žije v míru. Taková je vůle Boží.*“

Několikrát ji v klášteře navštívily sestry nebo bratr Stanislav. S rodinou udržovala písemný kontakt a také se za všechny členy modlila (Den 346, 987, 1581). Domů do Głogowce se vrátila až v roce 1935, kdy přijela z Vilna navštívit těžce nemocnou matku. „*Těžko lze popsat, jakou radost měli rodiče a celá rodina. Matce se udělalo trochu lépe, avšak lékař nedával žádnou naději, že by se zcela uzdravila. Hned po přivítání jsme všichni padli na kolena, abychom Bohu vzdali díky za milost, že jsme se ještě jednou v životě mohli všichni vidět. Když jsem viděla, jak se otec modlil, velice jsem se zastyděla, že já bych se po tolika letech v řádu neuměla tak upřímně a vroucně modlit, proto také neustále Bohu za takové rodiče děkuji.*“

Ach, jak se všechno za těch deset let k nepoznání změnilo: zahrada byla taková malá a nyní je k nepoznání, bratři a sestry byli ještě malí a teď je nemohu poznat, všichni dospěli a udivilo mě, že jsem je nezastihla takové, jako když jsme se rozešli.

Dny mi doma ubíhaly ve velké společnosti, protože se všichni chtěli se mnou vidět a prohodit pár slov. Často jsem napočítala téměř 25 osob. ... Když jsem se loučila s rodiči a prosila je o požehnání, pocítila jsem moc Boží milosti, jež splynula na mou duši. Otec, matka i kmotra mi v slzách žehnali a přáli mi co největší věrnost Boží milosti a prosili mě, abych nikdy nezapomínala, kolik milostí mi Bůh udělil, když mě povolal k řeholnímu životu. Prosili o modlitbu. Přestože všichni plakali, já jsem neuronila ani slzičku, snažila jsem se být statečná a všechny jsem těšila, jak jen se dalo, připomínajíc jim nebe, že tam už odloučení nebude. Když jsem nastoupila do auta, povolila jsem srdci a rozplakala jsem se také jako dítě radostí, že Bůh naší rodině uděluje tolik milostí, a ponořila jsem se do děkovné modlitby. (Den 397–403)

s. Doubravka Mazancová, KMBM ■

KORUNKA S RADIEM PROGLAS

Společně s Radiem Proglas
zveme všechny ctitele Božího
milosrdenství k modlitbě Korunky
k Božímu milosrdenství.

Každý pátek po 15.00 hod.
(kromě prvních pátků v měsíci)
se modlitba Korunky živě vysílá
z kostela Božího milosrdenství
a sv. Faustyny ve Slavkovicích.

Ve zjevení sv. sestře Faustyně
Pán Ježíš slíbil:

*„Skrze modlitbu této Korunky dám
rád všechno, o co mě budou prosit.“*
(Den. 1541)

Řekněte svým známým, zvlášť
starším, nemocným a trpícím lidem,
že se mohou připojit ke společné
modlitbě Korunky prostřednictvím
Radia Proglas.

Těšíme se na vás a na všechny, kdo
společně s námi budou vyprošovat
Boží milosrdenství pro nás všechny
a pro celý svět. *Otcové pallotini*

KORUNKA K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

„...Tato modlitba je na usmíření mého hněvu...
nejprve se pomodlíš jednou

Otčenáš, Zdrávas Maria a Věřím v Boha,
potom budeš na zrnkách Otčenáše

říkat tato slova:

**Věčný Otče, obětují ti tělo a krev,
duši i božství tvého nejmilejšího**

Syna a našeho Pána Ježíše Krista,

na smír za hříchy naše i celého světa;
na zrnkách Zdrávasu budeš říkat tato slova:

**Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný
k nám i k celému světu.**

Na závěr se pomodlíš třikrát:

**Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi a nad celým světem.“**

(Den. 476)

KONGREGACE SISTER MATKY BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ,

v níž žila a zemřela sv. sestra Faustyna

Tajemství Božího milosrdenství hlásáme
svědectvím života v duchu důvěry v Boha
a milosrdenství k bližním. Jdeme cestou
milosrdenství (zvláště vůči děvčatům a ženám
potřebujícím morální obnovu), slova (hlásání
poselství milosrdenství, formace apoštolů
Božího milosrdenství) a modlitby.

NOVICIÁT ul. Siostry Faustyny 3,
30-420 Kraków, Polsko

**KOMUNITA
V ČESKÉ REPUBLICE**

Štefánikova 952,
544 01 Dvůr Králové n/L.

PĚŠKY PO SVATÉ ZEMI

Jdeme na horu Tábor

Letos jsem letěl s naší (tedy pallotinskou a polskou) cestovkou na pouť do Izraele. Byla to pěší pouť – tak jsem to chtěl, jelikož mám rád pěší poutě a předpokládal jsem, že na týdenním autobusovém zájezdu bych se asi necítil dobře. Potřebuji totiž kontakt s přírodou, čas na vstřebávání zážitků (a těch je ve Svaté zemi dost) a modlitbu. Ze sedmi dnů jich pět mělo charakter pěší poutě, tedy do oběda jsme šli pěšky krásnou krajinou, pak jsme navštěvovali poutní místa spojená se životem Ježíše, jeho matky Marie a Ježíšových učedníků. Celý jeden den jsme věnovali návštěvě Nazareta a také jeden den byl vyčleněn na Betlém. Chtěl bych se zde podělit o několik málo pohledů, které na mě udělaly největší dojem.

Prvním z nich je pohled z hory, která je na kraji Nazareta. Je to hora, odkud Ježíšovi rodáci, po jeho slovech, která přednesl v synagoze, chtěli Ježíše srazit dolů – což by skončilo smrtí, neboť je tam dost vysoký skalní útes. (Doporučuji, podívejte se na to vyprávění v Lukášově evangeliu: Lk 4,16-29.) Z této hory je vidět údolí Jezreel – velký kus

rovinné a dnes zemědělské země. Od východu toto údolí zavírá hora Tábor, která nad ně vyčnívá do výšky 400 metrů. A tento pohled je opravdu úchvatný: samotná vysoká hora. Ježíš, který své dětství prožil v Nazaretě, se na ni musel nejen často dívat, ale také tam asi podnikal výlety – vzdušnou čarou je to jen necelých 9 km. Prostě znal to tam dobře,

proto si asi také zvolil tuto majestátní horu za místo, kde se proměnil před zraky svých nejbližších učedníků (Mk 9,2-8).

Druhým místem, které mi zůstalo hluboko v paměti, je sestup skrze Wadi Al Qalt směrem k Jerichu. Je to dlouhá a hluboká rokle ve skalní poušti. Na dně ale není řeka ani potok, protože voda je odvedená a teče po stráni rokle v umělém kanálu. Ten občas netěsní, a na těch místech rostou keře, tráva, dokonce i stromy. Stačí totiž málo vody, aby poušť zeleně ožila. Naše cesta vedla kolem kláštera sv. Jiřího nalepeného na skály a pak po několika zatáčkách bylo dole vidět město Jericho položené na rovině. Je to úchvatný pohled: mezi skalami je zprvu vidět jen pár domů a teprve za chvíli celé město. Není tam žádná přechodná oblast, poušť a hory se dotýkají Jericha, jako by chtěly svými kameny zasypat toto, jak se udává, nejstarší město na zeměkouli.

Děkuji Bohu, že jsem mohl chodit po Svaté zemi. Chodil po ní Ježíš Kristus, tam žil, učil, setkával se s lidmi a v Jeruzalémě dovršil dílo záchrany člověka svou smrtí i vzkříšením. Znáám už Svatou zem nejen z Bible,

Cestou do Jericha

ale viděl jsem také její kameny, skály, potoky, její bláto se mi lepilo na boty a oblečení, z jejích stromů jsem jedl ovoce. Vím ale, že Ježíš chce chodit také po mém (a tvém) srdci: totiž srdce člověka, to je jeho Svatá zem. Otvírám tedy své srdce pro Něj. Kéž se jako v Betlémě narodí v mém srdci, kéž tam roste jako v Nazaretu, kéž se prochází jako podél Galilejského Jezera, kéž tady bydlí jako v Kafarnau.

Tomáš

Poušť Wadi Rum

MLČENÍ JE TAK SILNÝM HLASEM,
ŽE PRONIKÁ K TRŮNU ŽIVÉHO BOHA,
MLČENÍ JE JEHO ŘEČÍ, I KDYŽ TAJEMNOU,
PŘESTO HLASITOU A ŽIVOU.

(Den. 888)

(NE) SVATÁ RODINA

ROZHOVOR S PROFESOREM
PETREM EGÝDEM TAVELEM,
PRODĚKANEM A ŘEDITelem
INSTITUTU SOCIÁLNÍHO
ZDRAVÍ CM TEOLOGICKÉ
FAKULTY UP V OLOMOUCI

■ Před námi jsou Vánoce, o kterých se říká, že to jsou rodinné svátky. Vy máte zkušenost jako kněz, ale také jako psycholog, terapeut a pedagog. Jak byste na základě svých zkušeností popsal rodinu? Co je to rodina?

Rodina jsou lidé, kteří vás mají rádi, kam se vracíte, kde je vám dobře, v ideálním případě. Lidé, kteří se o vás starají, když vám je zle, když máte nějakou krizi. Je to místo, kde prožíváte intimitu. Můžete se projevit tací, jací jste. Můžete plakat, radovat se, prostě nehrát divadlo. To je asi takový ideál, po kterém každý touží. A ještě co je na rodině pěkné, je vlastně to, že zahrnuje více generací, to znamená, že máte partnera, partnerku, máte děti a máte vztahy k lidem, o které se staráte. Anebo oni se starají o vás.

■ Souhlasíte s tím, že rodina dnes prožívá krizi? A pokud ano, v čem se tato krize projevuje a jaké jsou příčiny?

Často se dnes říká, že rodina prožívá krizi, ale nevím. Prostě je doba, jaká je, a to, co před tím drželo rodinu pohromadě, už nefunguje. Například když se bavíme o českém nebo slovenském kontextu, žena byla závislá na muži. Když se podíváte o tisíc let zpět, tak šlo stále o přežití. Vlastně ti dva se dali dohromady a založili rodinu kvůli tomu, že potřebovali přežít. Dali dohromady majetky, daly se dohromady rodiny, nemluvílo se tolik o lásce a emocích. První dítě bylo sociálním zabezpečením na stáří, až druhé bylo z lásky. Dítě se vnímalo jako pracovní síla. Když se ti dva vzali, museli být zdraví, aby mohli pracovat, žena musela mít velké

boky, aby mohla rodit děti. Takže to bylo úplně jinak. Když někdo zůstal sám, tak byl v ohrožení života, živobytí. Nyní v posledním století máme všude samou lásku, samé emoce, ale ono to příliš nefunguje. A volíme si ty lidi sami, není to rodina, která za nás dělá rozhodnutí, která nám vybere partnera. Ale vybíráme si sami a vidíte, že ty emoce se příliš neosvědčily, protože jsou příliš proměnlivé. A ten prvek závislosti jednoho na druhém se vlastně vytratil. A tak máme svobodu rozhodovat se znovu a znovu. Při rozhodu máme komplikace maximálně s nějakou hypotékou a dětmi. Někdy s tím partnerem zůstanete alespoň, než děti dospějí, protože je máte rádi a dopřejete jim druhého rodiče. Rozvod v České republice podávají nejčastěji ženy po čtyřicítce. Už mají zajištěné, odrostlé děti. Chtějí ještě zažít něco nového. No a takto si žijeme. V takové svobodě. Objevuje se také pohled, že to nemusí být závazek na celý život – mimochodem, podobně je to i s řeholním životem, lidé do komunity přicházejí a odcházejí. Rodina je součástí společnosti, takže prožívá změny. Některé jsou pozitivní. Je určitě dobře, že žena není závislá na muži, že si může dělat rozhodnutí, jaká chce. Není s mužem jenom kvůli tomu, že s ním žít musí.

■ **O Vánocích se díváme na Svatou rodinu. Víme však, že lidské rodiny nejsou svaté. Rodina bohužel může být také místem zraňování. Jaký postoj zaujmout vůči blízkým, kteří nás zraňují?**

Já partnerům a manželům i při svatbách stále říkám, že mám pro ně jednu dobrou radu, a to je, aby měli krátkodobou paměť. To znamená, aby velmi rychle zapomínali na chyby toho druhého a nevrátili se v minulosti a věcech, které ten vztah poškozují. Paradoxní je, že zraňujeme ty lidi, kteří jsou

nám nejbližší. Tím, že jsme chybující a nedokonalí, tak paradoxně ubližujeme těm nejbližším. Nenaplňujeme dokonale jejich potřeby a oni naše. Jsme si navzájem obohaceni, ale i zdrojem zklamání. A je to přirozené. A tak je velmi důležité vzájemné odpouštění a velkorysost vůči druhému. Já vlastně chci, aby každý měl vůči druhému krátkou paměť. A Vánoce jsou k tomu výbornou příležitostí. Jak zapomenout, obrátit list a začít znovu. Soustředit se na vztahy, ne na minulost.

■ **Víra určitě může rodině pomoci. Pán Ježíš spojoval Pannu Marii a Josefa. Ale co když se víra stává zdrojem konfliktů? Jak unést rozdíl mezi očekáváním a realitou, například když člen rodiny nechce slyšet o Bohu nebo se brání jít do kostela, pokřtít dítě apod.?**

Jsou tři druhy konfliktů. První druh je praktický, věcný. To znamená, že někdo řekne, že to stojí 30 až 40 tisíc. Vy (který platíte) slyšíte 30 a on (komu platíte) očekává 40. To je pak potřeba vykomunikovat. Druhý konflikt je emocionální. To znamená konflikt, který je spojen se zraněním nebo jinou negativní emocí. Příkladem jsou rozvody. Tam nejde jen o problém co s majetkem, co s dětmi. Partneři si u soudu často ubližují kvůli tomu, že jsou emocionálně zranění. Nejhorší je však konflikt třetí – postojový. Vracíme se k tomu, na co jste se ptala. Postoje a hodnoty se nám utváří celý život. Přesvědčení spojené s náboženstvím do tohoto patří a může docházet k různosti názorů nebo ke konfliktům. Jedinou cestou k soužití s těmi, kdo nesdílí stejný postoj jako já, je tolerance. Musím respektovat to, že někdo je jiný, a bez různých sarkasmů a bez skrytých konfliktů ho přijímat takového, jaký je. Mohu mít touhu, aby

například někdo uvěřil, ale to mohu v modlitbách přednášet Bohu. Ale ten samotný člověk má život ve svých rukou. Měl by se rozhodovat sám. Já při své práci poskytuji terapii. Lidé, kteří ke mně přicházejí, nejsou věřící. Možná byste se mě zeptali, jestli toužím po tom, aby byli věřící, aby žili morálně atd. Ano, toužím. V hloubi srdce ale věřím, že Bůh je ten, kdo hýbe s člověkem, Bůh ho obrací, Bůh po něm touží milionkrát více než já. On s ním vede dialog. Já jsem nástroj a když je třeba, tak jsem tu. Velmi rád posloužím a budu rád, když nepokazím jeho dílo. Bůh je ten, kdo o ty lidi bojuje. On za ně zemřel. To mi též dává určitý klid, svobodu, uvolněnost, že nevytvářím napětí během sezení, během terapie ve vztahu s nevěřícími lidmi. Je to též trošku návod na to, co se s tím dá dělat v rodinách. Můžeme někoho pozvat, jestli nechce jít na mši, ke zpovědi... Když to odmítne, tak s tím nic neuděláme.

■ **A co s opačnou situací, když byl někdo nucen chodit do kostela a ke svátostem? Jak uzdravit svůj vztah k Bohu po takovém období „svatého“ nucení?**

Tak to je pěkný příklad toho, jak to nefunguje. Většinou se to vrátí jako bumerang. To nucení se nevyplácí. Většinou jsou nuceni děti nebo adolescenti. Ve stáří si nedovedu představit, že v dnešní době někdo někoho nutí chodit do kostela. Když se to někomu v minulosti přihodilo, tak mi to pak často lidé v terapiích říkají. Mám i takové kamarády, kteří právě takovýto teror zažívali doma. A dnes nechtějí mít s církví nic společného a ten svůj život žijí po svém. Tak se to nevyplácí. Ale ještě to vyvážím. Ono vlastně troše „násilí“ se při výchově nevyhneme, hlavně když máme za děti zodpovědnost. Protože kdybyste nechali dítě samotné, hrálo by od

rána do večera na tabletu a ani se nenají. Tak na něj musíte být tvrdí. Musíte mu ten tablet vzít. Sice pláče a protestuje, ale vlastně ho nutíte zařadit se do nějakého života. A je tam v podstatě určitý druh „násilí“. No a do toho celého procesu ta víra nebo církev zapadá. Je vlastně normální děti nutit, protože kdybyste je nechali, tak komu se chce jít v neděli dopoledne do studeného kostela, když se může vyvalovat před televizí. Nějaká míra motivace a „násilí“ je i to, aby děti šly na procházku, dělaly nějakou aktivitu, když se jim nechce. Tak stejně se jim nechce ani do toho kostela. Ve všech oblastech života jim předáváte zdravé návyky, hodnoty, o kterých jsme sami přesvědčeni, že jsou dobré. A stejně tak jim předáváte i to, že jste věřící. A součástí toho je i to, že je večer nutíte se trochu pomodlit, a doufáte, že se ten motor jednou nastartuje sám a že dítě to bude chtít samo. Ale úplně bez toho „násilí“ se to v té výchově nedá. Zuby by si neumyly, kdybychom děti nechali, aby si to dělaly samy. Motivujeme je, vyjednáujeme s nimi, manipulujeme s nimi. Když si nepůjdeš umýt zuby, nebudeš se dívat na televizi nebo na pohádku. Tak v tomto smyslu. Je to velké umění, je to alchymie, abychom míru násilí nepřehnali.

Ale je tady další extrém. Když někdo někoho nutí k víře, ke svátostem. Myslím, že to je velká chyba, že se to dělá. Prostě to tak nefunguje. A hlavně svátosti nebo vztah k Bohu jsou výsostně svobodná záležitost. Když jdete z donucení ke zpovědi, tak je neplatná. Bez lítosti není odpuštění. Když ta lítost tam opravdu není, když ten postoj lítosti Bůh v duši nenajde, tak si dítě může před matkou odškrtnout, že u zpovědi bylo, ale zpověď je v podstatě neplatná. I když všechny úkony udělá, i když to vypadá jako zpověď, ale když tam není ta vnitřní dispozice, ta lítost, tak to samotné rozhodnutí

Foto: www.cmtf.upol.cz

*Slavnostní uvedení do funkce děkana
Cyrilometodějské teologické fakulty
Univerzity Palackého, 17. února 2015.*

není magie, to nefunguje samo od sebe. Anebo mše svatá. To je vlastně přítomnost. Přítomnost při Božím utrpení jako na Kalvárii. Věříme v to, že to je zpřítomnění toho, co se stalo před 2000 let. A když tam duchovně nejste, tak se to úplně míjí s podstatou. Takže bez té svobody nemůžeme ani dojít ke spasení. Bůh nás nechce přivést do nebe násilím. On chce, abychom tam přišli, protože my sami tam chceme jít. Když tam nechcete, tak půjdete jinam. Ta svoboda je základ. Svoboda je velmi důležitá věc, tak důležitá, že Bůh nás nechá i hřešit a jít proti němu. Ale nevezme nám svobodu. Mohl by, ale nevezme. Vidíte, co se děje na Ukrajině, co se dělo v průběhu staletí. Pácháme zlo a On nás nechá. Je pro něj důležitější, abychom všechno dělali ve svobodě, než abychom byli naprogramované bytosti bez svobody a vlastně byli úplně vzorní.

■ Když Panna Maria s Josefem ušli den cesty a všimli si, že se Pán Ježíš ztratil, vrátili se do Jeruzaléma. Co když po nějakých letech zmizí smysl a s tím něco, co je pro rodinný život podstatné? Kam se vrátit, co dělat?

O vztah je třeba pečovat. Jako vy jste ráno vstala a musela se obléct, jste trochu namalovaná, učesat se. Víte, že o sebe musíte pečovat a vkládat nějakou základní investici do sebe samé. Časovou investici, co něco stojí. A přesně tak to je ve vztazích s rodinou. Nedá se pouze jít s proudem a konzumovat. Rozhodně je nám v rodinách příjemně a konzumujete tam ty krásné chvíle, ale je to i investice. Během života o ni musíte více či méně pečovat. No a když se to dlouhodobě zanedbá, tak se ty následky ukáží. Když se lidé o sebe nestarají, když nemají

*Transoceánská plavba
na škuneru Oosterschelde.*

Foto: archiv Petra Tavela

empatii vůči sobě navzájem. Nevnímají, co ten druhý potřebuje, co by mohli splnit bez toho, aniž by jim to někdo řekl. Na začátku vás partner přitahoval a po čase vám může být dokonce i odporný. A vy se ptáte, co s tím, když se to prvotní pouto vytratí. Psychologická, psychoterapeutická zásada je vracet se ke zdrojům. To znamená, že kdysi to fungovalo, kdysi to bylo pěkné, kdysi se člověk rozhodl s tím druhým žít a bylo to proto, že to chtěl. V té terapii potom radíme, aby se k těm zdrojům partneři vraceli. Co tehdy ten vztah dělalo pěkným. Tak toto je jedna taková univerzální rada. A někdy to je, jako když máte písek v soukolí, je třeba ho vyčistit. Někdy to jsou běžné věci denního života, čím se lidé navzájem zraňují a čím se demotivují. A je to takový autopilot, který samodestrukčně ten vztah pomalu rozkládá. O tom je možné v klidu

povídat a potom s tím pracovat. Na to jsou terapie... Kdybyste tam byli, tak uvidíte, co vše se dá se vztahem dělat. Ale musí se chtít. Musí být alespoň základní motivace, že s tím oba chtějí něco udělat. A nejen oni dva, ale i celá rodina, když jde o rodinu.

■ **Poslední otázka je důležitá a aktuální asi pro všechny. Jak se nebát vztahu a všeho, co s sebou přináší? A také proč se nebát?**

No já bych se vztahu trochu bál. Je to riziko. Protože jako vy jste svobodný člověk, tak svobodný je i ten druhý. Nemáte žádnou záruku, že ten člověk tady druhý den bude. Nevíte, jestli neodejde nebo vás nezkłame. Vztah je riziko bolesti, nejen to pěkné. I sami sebe se musíme bát. Časem se měníme a nemůžeme ručit za to, že za

den dva budeme stejně stabilní v rozhodnutí, jako jsme nyní. Možná máte v sobě nějaké ideály a ten nejlepší úmysl. Až budete starší a pokornější sami k sobě, tak za sebe nedáte ruku do ohně. Budete rádi, že nějak slušně žijete, že to máte v životě nějak nastavené, a modlíte se k Bohu, aby to tak zůstalo, a abyste se nakolik dokázete zlepšovali. Ale ani sám za sebe nemůže člověk ručit. Takže vlastně vztah dvou jedinců je riziko. Ale člověk musí věřit. Kdybychom si nechávali rezervu, aby to moc nebolelo v případech, že to bude zlé, tak neprožijeme lásku. To znamená, že musíme jít do vztahu naplno, uvěřit tomu. Věříte tomu člověku i sobě, že to nějak dáte, že jste v tom správném vztahu. Doufáte, že to půjde. Máte naději. Naděje je to, co nám dává i odvahu. A víra je to stejné. Láska samotná má svoji sílu. Nemyslím tu hormonální přitažlivost k druhému pohlaví, ale tu „caritas“, kterou se učíme celý život z evangelia. To znamená jít přes svoje potřeby, přes svoje hranice, vydat se druhému člověku. Učíme se to celý život a ten vztah v rodině, k manželovi, manželce, dětem, rodičům, prarodičům se dá objevovat, praktikovat a učit celý život. Naštěstí je v nás zakódovaná určitá „naivita“, že doufáme a milujeme. Nedá se to dokázat. Nikdo vám nedokáže, že vás bude milovat,

ale když se pro to rozhodneme, tak proto, že v ten vztah věříme. Věříme v dobro toho druhého člověka, v dobro v sobě samém. Je ve vás něco, co můžete nabídnout tomu druhému. Ale záruku nemáme žádnou. Historie ukazuje, co všechno lidé dokážou udělat. A historie rozpadnutých vztahů a manželství někdy ukazuje horší činy než samotné války. Lidé o sobě znají intimní věci a používají je proti sobě. Znají ty nejjemnější nitky v tom druhém a na ně míří. Já vás nemohu urazit, protože si za dveřmi řeknete „blbý Tavel“. Ale partner vás pozná i zevnitř. Může vás vydírat, manipulovat, zasáhnout přesně do terče. Takže to je riziko, do kterého lidé vstupují. Ale na druhé straně, kdyby si toho druhého nevzali, tak o něj v podstatě přicházejí. Když se druhému nevydáme, nezažijeme lásku. Bůh to také udělal. Jediný opravdový život je život v nejsvětější Trojici. A láska, kterou my navzájem prožíváme, je vztah v nejsvětější Trojici. Jsme vztahové bytosti a jinak to neumíme. A když nežijeme ve vztahu, tak strádáme hlavně my sami. Jen ve vztahu k Bohu a k lidem se rozvíjíme a rosteme.

Otče, moc vám děkuji za rozhovor a přeji vám krásné Vánoce.

Připravila: Bc. Markéta Janů

Otec PETR TAVEL se narodil v Trebišove na Slovensku v roce 1966. Je římskokatolickým knězem, členem dominikánského řádu, psychologem a psychoterapeutem. Ukončil stavební fakultu VŠT v Košicích. Na Univerzitě Palackého v Olomouci získal titul magistra teologie a psychologie a následně docenta a profesora v oboru psychologie. Působí v ČR a v Rakousku. V ČR přednáší psychologii v Olomouci a v Praze. V Rakousku se téměř 20 let věnuje paliativním, starým a umírajícím pacientům.

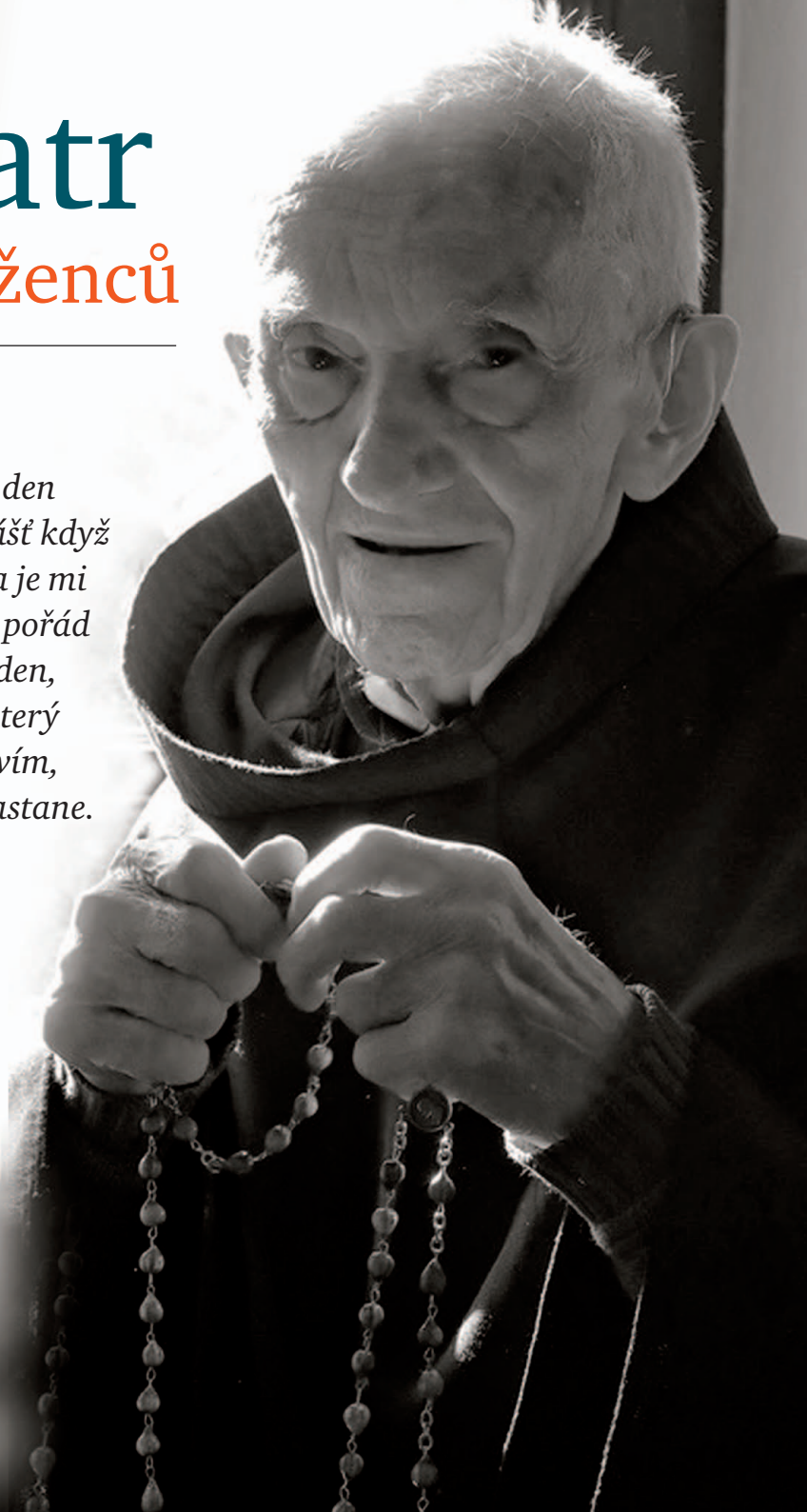

Bratr od růženců

*„Jistě, každý den
je stejný, zvlášť když
jsem v řádu a je mi
93 let. Ale já pořád
čekám ten jeden,
jediný den, který
bude jiný. A vím,
že už brzo nastane.
Tehdy řeknu
své 'amen'.“*

bratr Josef

BUDETE
MÝMI
SVĚDKY

V den sv. Františka z Assisi, 4. října 2022, v měsíci věnovaném růženci, zemřel v Krakově bratr Josef Bałaban, o kterém se říkalo, že je „bratr od růženců“. Byl bratrem v řádu františkánů a zahradníkem v klášteře. Po 70 let vyráběl růžence ze slzovky obecné, kterou sám pěstoval. Bratr Josef byl svědkem života, který byl jednoduchý, ale nebyl prázdný. Zanechal odkaz, že smysluplný život, po kterém tak často toužíme, opravdu existuje. A to už tady, na zemi a mezi námi.

KAM SPĚCHAT?

Polský novinář Marcin Jakimowicz navštívil bratra Josefa v klášteře. Takto vzpomíná na své setkání s ním: „Sedí shrbený u stolu v klášterní cele a s hodinářskou precizností tvoří nový růženec. Zrnko po zrnku. V klidu, beze spěchu... Kam bych spěchal v mém věku? – usmívá se – Umírat ještě nechci... Zda mám strach ze smrti? Trochu ano, protože je to vždy zkušenost, kterou neznáme. Ale počítám s Božím milosrdenstvím. Nejlepší kontakt mám s Matkou Boží. Kolik růženců už jsem se pomodlil! Jedině Bůh to ví. Pro mne práce je také modlitbou. Kolik růženců jsem už udělal? Kdo to ví. Asi několik tisíc. Jeden růženec dělám 2,5 hodiny, za den dva nebo tři.“

Bratr Josef dělá růžence ze slzovky obecné, rostliny, kterou sám pěstuje na zahradě. „Ani jsem nevěděl, jak se tato rostlina jmenuje. Říkal jsem jí „slzy Matky Boží“.“ Když rostlina vyroste, bratr Josef sklízí semínka, která vysuší, a potom z nich dělá růžence. Práce nad růženci však nekončí ve chvíli, kdy jsou růžence připravené k modlitbě. Tajemství bratra Josefa spočívá v tom, že žádný růženec „nepošle do světa“ dřív, než se na něm sám pomodlí.

JOBOVY SLZY

Slzovka obecná je jednoletá tropická travina. Dorůstá výšky kolem 1 až 2 m, výjimečně až 3 m. Květy jsou nevýrazné, ale jejich semeník o velikosti hrachu se v průběhu dozrávání mění v lesklé bílé až

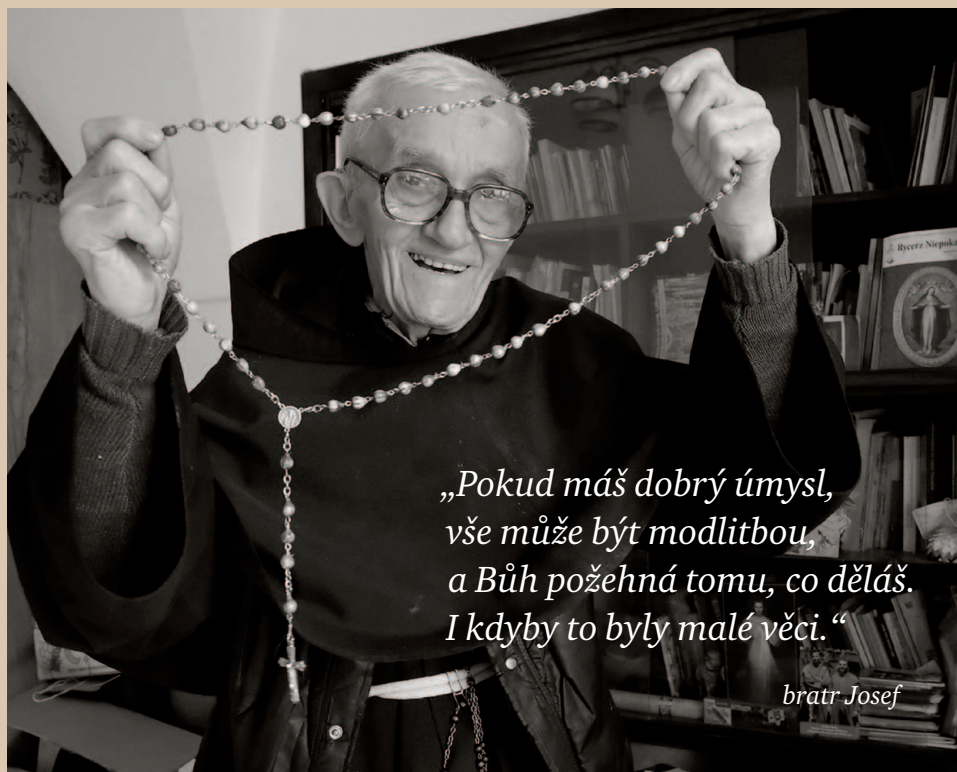
modrošedé tvrdé vejčité kuličky o průměru 6 až 12 mm.

Je pěstována jako pícnina a v některých oblastech se její semena používají k výrobě mouky, zejména v Indii. V Číně se užívá k přípravě polévek podobně jako u nás kroupy. Pražená s cukrem se jí jako cukrovinka, nebo loupaná jako burské oříšky. Z pražených loupaných semen se připravuje kávová náhražka. V mírném pásu se pěstuje v zahradách a sadech jako ozdobná travina. V oblasti původního výskytu se užívá v lidovém léčitelství jako prostředek proti vředům, apendicitidě, artritidě, průjmům, zánětům močového měchýře, otokům, proti horečce, zápalu průdušek a plic a proti střevním cizopasníkům. Zajímavé je použití proti různým druhům zhoubných nádorů; v poslední době se zjistilo, že coixenolid obsažený v semenech má skutečně kancerostatické účinky.

Tvrdá semena se používají i k výrobě ozdobných předmětů, náramků a řetízků a zejména v křesťanských oblastech k výrobě růženců. Jeden z růženců, který vlastnil papež Jan Pavel II., byl vyroben ze semen této rostliny. (zdroj: Wikipedie)

KDYŽ ON VOLÁ, JE POTŘEBA JÍT

Bratr Josef se narodil v roce 1929 v Trześniowie u Krosna. Františkáni jej zaujali díky časopisu „Rytíř Neposkrvněné“, který začal kdysi vydávat o. Maxmilián Kolbe. A začal ho vydávat právě z kláštera v Krakově, ve kterém potom působil a žil bratr Josef. Přečti

*„Pokud máš dobrý úmysl,
vše může být modlitbou,
a Bůh požehná tomu, co děláš.
I kdyby to byly malé věci.“*

bratr Josef

si o františkánech a rozhodl se, že pojede do Niepokalanova. Doma se ptali, proč tak daleko, ale bratr Josef cítil, že Pán ho volá právě tam. Půl roku byl v Niepokalanově a dělal tam medailky Panny Marie. Potom jel do kláštera v Krakově. „U františkánů jsem už 61 let a moc tento řád miluji,“ vyznává bratr Josef.

Jak vnímají spolubratři bratra Josefa? „Je to jednoduchost sama. V té nejkrásnější podobě. Pokoj ducha, pracovitost, pokora. Je vždy po ruce, všechno dokáže opravit a pomoci. Je velice činný, ale přitom je z něj vždycky cítit pohoda.“

Marcin Jakimowicz se zeptal bratra Josefa, odkud má takový pokoj v srdci. Bratr Josef nesměle odpověděl: „Nevím. Asi z důvěry. Takový jsem se narodil. Děkuji za to, co

přináší každý den. Nestěžuji si. Co by mi to dalo? Nic! Jen by člověk zhořknul a byl smutný. Jsem tady už 41 let. Mnozí lidé si přicházeli se mnou popovídat a odcházeli s růženci. Občas také za mnou, v centru Krakova, přiběhly tři veverky, odkud, to nevím.“

VŠE MŮŽE BÝT MODLITBOU

„Co je to povolání? Je to aktuální potřeba.“ Rozjímá ve svém článku o bratru Josefovi Marcin Jakimowicz. „Všechno, co bys měl zrovna teď udělat. Napsat článek, pověsit prádlo, umýt nádobí.“ Srovnává situaci ve světě, kde třeba na Ukrajině padají bomby, s tichem řeholní cely, ve které bratr Josef dělá růženec. „Co je v životě důležité?“ pokládá otevřenou otázku Marcin Jakimowicz.

„V životě je potřeba dělat to, co říkají. Nestěžovat si a zachovat si dobrý úmysl,“ říkal na rozloučenou bratr Josef. „Pokud máš dobrý úmysl, vše může být modlitbou, a Bůh požehná tomu, co děláš. I kdyby to byly malé věci.“

Po smrti bratra Josefa provinciál františkánů vzpomínal: „Když se vrátil z nemocnice a nebyl schopen udělat víc než jeden růženec za den, viděl jsem, jakou bolest mu to způsobilo.“

zprac. P. Wojciech Zubkowicz SAC ■

OHLÉDNUTÍ ZA POUTÍ KE SV. FAUSTYNĚ

Otec Artur během mše svaté.*Foto: Karel Janů*

BŮH ŽIJE A JE STÁLE S NÁMI

V neděli 9. října 2022 se ve Slavkovicích uskutečnila tradiční Pout' ke sv. Faustyně. Tentokrát ve znamení trojího výročí: 20 let od příchodu pallotínů do ČR, 20 let od chvíle, kdy sv. Jan Pavel II. zasvětil v Krakově svět Božímu milosrdenství, a 20 let od posvěcení základního kamene do kostela ve Slavkovicích. Krásné počasí přispělo k hojné účasti věřících, kteří se shromáždili v 15.00 hod. na mši svaté.

Mši svatou sloužil otec Artur Cierlicki, který patřil k prvním třem pallotínům, kteří v roce 2002 přišli do ČR na pozvání pana kardinála Miloslava Vlka. V roce 2003 převzali péči o poutní místo ve Staré Boleslavi a od roku 2009 působí u kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích a také na dvou dalších místech v ČR. Otec Artur byl prvním představeným pallotínů v ČR, působil také ve Fulneku a Radešinské Svatce, kde vykonával službu exorcisty. Od roku 2015 působí na Slovensku, u poutního místa Božího milosrdenství ve Spišské Nové Vsi, odkud také přijel tento den do Slavkovic.

Kázání otce Artura během mše svaté

**„Já nezemřu, budu žít
a vyprávět skutky Páně“**

Děkuji Pánu Bohu za to, že mě v té šílené době dotlačil k tomu, abych šel na covidové oddělení. Děkuji, že mě v té době, kdy jsem prožíval velký strach, nenechal doma zodpovědně si chránit svůj život, ale přivedl mě k těm, kteří potřebovali Jeho, abych jim Ho přinesl. Jsem vděčný Bohu za všechny ty, kteří mi v tom pomohli, ať už mi tuto službu umožnili vykonávat, uvedli mě do ní, povzbuzovali mě, modlili se za mě, i za zdravotníky a pacienty z covidového oddělení. Díky Pánu za to všechno, čeho jsem mohl být svědkem. Za Jeho zázraky, kterých jsem za těchto pár měsíců viděl víc než za celých 23 let „svého“ kněžství...

Do nemocnice jsem začal chodit začátkem února 2021. Po překonaném covidovém onemocnění jsem cítil, že moje nemoc musí mít přece větší smysl. Obvodní lékařka mi doporučila, abych počkal se službou ještě alespoň 2 týdny, až si tělo znovu vybuduje imunitu.

Ale když přišel ten den, kdy jsem měl nastoupit, začal mě ovládat velký strach. Co když se opět nakazím? Když první průběh byl tak těžký, přežiji druhý? Ten den jsem měl koncelebrovat mši sv. s představeným komunity. A protože do jejího zahájení zůstaly ještě 4 minuty, představený navrhl, že se pomodlíme z breviáře modlitbu přes den. Vůbec se mi nelíbilo to, že budeme tak spěchat. Ale v jeho odhodlání jsem ho nebyl schopen zastavit. Když jsme se modlili druhou část žalmu 118, vyšlo na mě, že jsem se měl pomodlit slova: „Já nezemřu, budu žít a vyprávět skutky Páně“. Společně se slovy, která jsem vyslovil nahlas, naplnila mé srdce obrovská radost a jistota, že mě v této službě

bude doprovázet Pán. Ale pro jistotu, že to není jen nějaká moje iniciativa, jsem chtěl vědět, jaký bude mít názor na tuto věc můj biskup. V závěru setkání s ním jsem obdržel nejen vyjádřený souhlas, ale i požehnání na tuto službu.

Konečně jsem začal navštěvovat pacienty. Dohodli jsme se s Pánem Ježíšem, tedy já jsem se dohodl s Ním, ale On neprotestoval, že to bude On, kdo tam bude chodit. A já, jak to je u mše svaté, budu jen Jeho ztělesněním, Jeho fyzickou schránkou. Při vstupu do nemocničních pokojů jsem slyšel, že si někteří pacienti nepřejí kněžskou službu či přijmout Pána Ježíše ve svátostech. Byli i tací, kde jsem slyšel, že „s nimi ještě není až tak špatně, aby museli obtěžovat Pána“. Někdy někteří z nich po domluvě měnili názor, ale většina zůstala u svého. Byli i tací, kteří využili příležitosti, aby – jak jsem jednou slyšel tento pojem – jako správní „polykači Hostií“ si vyřídili náboženské záležitosti. A konečně přišla skupina těch pacientů, kteří zaslí nad možností přijmout Pána v Eucharistii. V této skupině a díky těmto osobám jsem zakusil působení živého a mocného Boha. Je jedno, jestli jsem se modlil s katolíky, protestanty, pravoslavnými nebo i (bylo pár takových případů) s osobami, které stále hledají Boha.

Mnoho z nich, když přijali Pána ve svátostech a po modlitbě přímluvy, kterou jsem se nad nimi pomodlil, naplnila Boží milost, jakou ve svém životě ještě nezakusili. Vnímali to tak, že se cítili jako odlehčení, pocítili teplo, které se rozlilo po celém těle, a strach vystřídal zvláštní klid, kterým zůstali naplněni. U mnoha z nich dostal proces uzdravování úplně jiný spád.

A tak bych se chtěl s vámi podělit o několik pro mě krásných svědectví:

„My chceme Pána Ježíše“

Asi takový nejvýraznější zážitek jsem prožil u jedné paní, která – když jsem k ní přišel – neměla sílu už na nic. V pokoji byly dvě pacientky. Na otázku, zda si přejí přijmout Pána Ježíše, byla první z nich překvapena, že taková možnost je. Druhá se ani neozvala. Tak jsem šel k ní a začal jsem se vyptávat: kdo je, jestli je pokřtěna, jestli je katolička, a proč nechce přijmout Pána Ježíše. A ona tichým hlasem zašeptala, že by ráda přijala, ale nemá sílu. A tak jsem ji začal ujišťovat, že až Ho přijme, určitě se jí uleví. On (Ježíš) chce k ní přijít, aby jí pomohl. Souhlasila. Tak jsme se začali modlit. Přijala svátosti – aby přijala Pána Ježíše v Eucharistii, musel jsem jí dát masku s kyslíkem dolů, protože to sama nezvládala. Potom jsem se ještě nad ní pomodlil přímluvnou modlitbu. Paní jsem nechal a šel jsem se věnovat té druhé pacientce. Po pár minutách jsme ukončili „naše setkání“. Otočil jsem se, abych jim oběma dal požehnaní. A uviděl jsem něco, co jsem nečekal. Ta druhá pacientka seděla na posteli, roztahovala ramena a vzrušeným silným hlasem říkala: „Já už můžu dýchat, já můžu dýchat...“ Když jsem k nim přišel druhý den – z pozdravů na chodbě už věděli, že na oddělení je kněz – obě pacientky seděly na postelích, jako malé holčičky. Odrážely se zadky od matrací a vykřikovaly: „Já chci Pána Ježíše, my chceme Pána Ježíše...“ Když jsem se k nim vrátil za další dva dny, ta, která na začátku neměla sílu na nic, tam už nebyla. „Kde je?“ zeptal jsem se – „šla domů“ – slyšel jsem od spoluležící...

„Pán Bůh řekl: konec“

Jednou jsem vešel do pokoje, kde leželi dva muži. Ten první tam byl už nějaký den, tak jsem mu podal Pána Ježíše, a pak jsme ještě prosili Pána, aby pokračoval v procesu

uzdravování. Ale když jsem přišel k tomu druhému a zeptal se na jeho touhy, tak začal plakat. Po chvíli z něho vyšlo, že tolikrát ho již Pán Bůh zachránil, ale že nyní Pán Bůh řekl: konec. Přišel čas, kdy bude muset zemřít. Tak jsem se ho zeptal: zda tu facu si dá sám, nebo mu ji mám vyplácet já. Vypadám jako smrtka s kosou? To si jako fakt myslí, že celá tato námaha Pána Ježíše a moje je jen k tomu, aby mu oznámil odchod z tohoto světa, nebo možná spíš, aby mu oznámil, že bude žít? Tak jsme se dali do práce. A když přijal Pána Ježíše a pomodlil jsem se nad ním, řekl: „No, cítím, že asi budu žít! Cítím, že moje plíce začaly dýchat (a nebylo to kyslíkem).“ Když přišel den odchodu z nemocnice, byl tak vzrušený a šťastný, že už ani nevydržel, aby přijal Pána Ježíše. Přišlo mi to trochu líto, že byl tak spokojen se svým darem, že už zapomněl na Dárce.

Svatba na covidovém oddělení

Bylo to dva dny před Štědrým dnem. Trefil jsem do pokoje, kde byli dva muži. S tím pod oknem jsme se už setkávali. Ten u dveří byl nový. Na otázku, zda chce přijmout Pána, odpověděl, že ne – z hlasu jsem vycítil, že v tom má jasno. Tak jsem šel k pánovi u okna. Ale když jsem se vracel, cítil jsem, že bych si s ním měl promluvit. Dozvěděl jsem se od něj, že je katolík, který přijal svátost Eucharistie i biřmování. Manželství má už jen civilní. Ale byl s tím spokojen. A tak jsem se ho zeptal, jestli si uvědomuje, že kdyby (protože už není nejmladší, a nyní ještě i na covidovém oddělení) jeden z nich – nedej Pán Bůh – zemřel, půjde do pekla na celou věčnost. Tohle si přeje? Opravdu toho chce dosáhnout? Náš rozhovor pokračoval ještě pár minut. Mluvili jsme o tom, kde nastal ten problém, že zanechal svátostný život, po čemž mi z ničeho nic oznámil: „Tak tedy já si

ji vezmu v kostele. A až půjdete na osmičku, tak řekněte mé ženě, že bude sňatek.“ To jako znamená, že vaše žena je tady? „Ano.“ Trvalo mi to nějaký čas, než jsem se k ní dostal, protože jsem musel po cestě ještě navštívit další dva pokoje. Ale když jsem vstoupil do pokoje číslo 8, paní pod oknem mě předběhla: „Byl tady manžel se slzami v očích a řekl mi, že až přijdete, něco mi řeknete...“ „To jako, že on sám vás nepožádal o ruku, ale mám vám to sdělit já?“ Překvapení v očích této paní bylo veliké. „40 let jsem se za to modlila. Dnes ráno jsem vyčítala Pánu Bohu, zda po tom všem, čím jsem prošla, musím zakusit ještě i toto, a vy mi donášíte takovou zprávu?“

Dohodli jsme se, že když už je takové rozhodnutí na obou stranách, že se připraví na zpověď, aby mohli přijmout i další svátosti, a až se vrátí domů, vyřídíme sňatek v kostele. Ale když jsem šel na Štědrý den do nemocnice, cítil jsem uvnitř, že bych měl vzít s sebou texty pro uzavření manželství. Zkopíroval jsem těch pár stran z rituálu, kde je manželský slib, a vyrazil jsem. Když jsem už byl na covidovém oddělení, šel jsem za lékařem, který měl v tento den službu, abych se zeptal na jejich zdravotní stav. V odpovědi jsem slyšel, že plíce muže i ženy jsou již zasaženy na 85 %. Tak jsem mu o všem řekl a zeptal se, jestli by bylo možné, abychom tam uspořádali oddací obřad. Odpověď byla: ano. Nejprve se vyzpovídali, přijali pomazání nemocných i Pána Ježíše v Eucharistii a následně se na ambulanci připravovali na přijetí svátosti manželství. Napojení na kyslík s maskami na ústech seděli oba na lůžku v pyžamech. Pan doktor donesl nevěstě kytici ze suchých květín – aby všechno bylo, jak má být. A tak oddací obřad začal. Paní doktorka přečetla 1. čtení, pan doktor žalm, sestry fotily a natáčely na mobil, aby se nic neztratilo. V těchto nemocničních podmínkách, na Štědrý den, nyní již před Pánem Bohem a za

přítomnosti dalších 9 osob, si zopakovali své „ano“ ti, kteří do svého vztahu pozvali Pána.

Po obřadu jsem šel k dalším pacientům, ale když jsem už odcházel z oddělení, zašel jsem ještě na chvilku k nevěstě. Seděla na posteli opřená o stolek bez masky na ústech. „Děje se něco?“ „Jsem tak šťastná, že mám pocit, že za chvilku exploduji.“ Ještě chvilku jsme promluvili a s přáním, aby brzké uzdravení bylo pro oba tím svatebním dárkem od Pána, jsem šel pryč. O čtyři dny později byl novomanžel propuštěn domů a jeho manželka se k němu přidala na Silvestra.

„Ne štít, ale...“

Jednou, když jsem už končil návštěvu pacientů a odcházel z covidového oddělení, mě zastavil jeden lékař. Říkal mi o tom, jak bych se měl chránit před virem při kontaktu s pacienty. Hlavně bych si měl dávat pozor a chránit oči, nos a ústa. Jednoho dne jsem přišel do nemocnice, oblékl jsem se jako obvykle,

ale když jsem vstoupil na oddělení, zapomněl jsem si vzít štít. Šel jsem do prvního pokoje, ve kterém byli tři pacienti, ale přijal mě jen jeden z nich. Chvilku jsme mluvili. Vybavuji si, že říkal, že do nemocnice se kromě něj dostala ještě jeho matka a jeho tchyně, která zemřela. Byl plný bolesti a trápilo ho také to, že ani na její pohřeb teď nebude moci jít. A tak jsme se začali modlit. Přijal Pána Ježíše ve svátostech, pomodlili jsme se za něj i za jeho tchyni. A já jsem pokračoval dál. V dalším pokoji jsem se zastavil u dalšího pacienta. Když jsem přišel až do třetího pokoje, byl tam pacient, který měl na ústech masku s kyslíkem. Po rozhovoru a zprostředkování Pána Ježíše ve svátostech jsem mu ještě nabídl přímou modlitbu. Seděl na posteli a já jsem se postavil u něj. Dal jsem mu štolu na hlavu a začal jsem se modlit. A najednou se mi udělalo velmi příjemně. Plastový overal způsoboval to, že celou dobu – když jsem byl v něm – jsem se potil. Po 2-3 hodinách bylo tričko vždy tak mokré, že jsem ho mohl vyždímat. A teď tak nádherný pocit – jako kdyby někdo zapnul klimatizaci – velmi příjemné chlazení po tváři... Krásný zážitek. Až po pár minutách jsem si uvědomil, že stojím nad maskou (20 – max. 30 cm), přes kterou tento muž přijímal kyslík. A když vydechoval, celý jeho výdech mi chladil tvář, protože jsem neměl štít. Při celém tomto krásném pocitu jsem se hned zpotil, a to s intenzitou několikanásobně větší než obvykle. Jenže co, po těch 20 – 25 minutách přítomnosti na oddělení a setkání s pacienty všechno už bylo „vymalováno“ – řešit teď cokoliv nemá smysl. Tak jsme se ještě chvilku pomodlili, rozloučili – a plný zklamání ze sebe – jsem si šel vzít ten nešťastný štít. Když jsem ho vzal do rukou, uvnitř jsem slyšel hlas: „Ne štít tě chrání, ale moje milost“. Bylo to zvláštní, neboť najednou celý smutek, zklamání a nejistota (a možná spíše jistota, že tím to všechno pro

mě končí na covidovém oddělení) se proměnily v dobře mi již známý pocit, když přichází Pán, přináší klid a radost... Nicméně byl to dlouhý týden. Znejišťování nepřitelem, že to není žádný Boží hlas, že je to jen moje projekce, přicházela každou chvíli. Když přišel osmý den (prý inkubační doba trvá 5-7 dnů), probudil jsem se s pocitem Božího vítězství.

Nezdá se vám, že Pán Bůh vám chce něco naznačit?

Do pokoje, který byl dlouho prázdný, jednou položili dvě pacientky. Když jsem přišel na oddělení, zdravotnický personál mě na to hned upozornil, protože pokoj byl v té části, kde dosud nikdo neležel. Když jsem k nim vstoupil, jako obvykle jsem se zeptal na jejich duchovní potřeby a přání. Paní, která ležela na pravé straně, hned využila příležitosti. Sice před dvěma týdny byla u zpovědi, ale když už jsem přišel a neví, jak dlouho tam bude, byla velmi ráda, že může přijmout Pána Ježíše. A tak přijala svátost pomazání nemocných i Pána Ježíše v Eucharistii. Ještě jsem se nad ní pomodlil a obrátil jsem se na tu paní po levé straně: A co vy? Já si neprosím, zítra už jdu domů. A to vy jste přišla na covidové oddělení jen na jeden den? Je to zvláštní – nezdá se vám? Podle jejího názoru tam byla omylem. Ale přece, když už jsem tady já a i vy, a když nikdo z nás nikam nemusí spěchat, byla by škoda nevyužít takové příležitosti... když tedy je věřící a nemá žádné překážky, rád jí posloužím. Ale ona stále trvala na svém, že nemá zájem. Tak jsem jim požehnal a šel domů. Když jsem k nim přišel druhý den – paní tam byla. Jak to? Jste ještě tady? Nešla jste domů? Ne, ještě si mě tu nechali. A vaše spoluležící je kde? Ji poslali domů. Na jejím místě byla už jiná pacientka. A co vy, přijmete Pána Ježíše? Ano. Po přijetí Pána Ježíše ve svátostech a modlitbě jsem se vrátil k té paní na levé straně. A tak

co dnes, nezměnila jste názor? Ne. A zase jsem šel domů. Když jsem se vrátil třetí den, historie se opakovala. „Stará“ známá byla zase tam a paní z postele na pravé straně byla již „vyměněná“. Ptám se, kde je paní, co tady byla včera. I ta šla domů. A vy jste tady stále? Ani dnes nebudete chtít přijmout Pána Ježíše? Ne. A co vy? – obrátil jsem se na novou pacientku. Já moc ráda...

Čtvrtý den zase totéž – nová pacientka z postele na pravé straně vystřídala tu, která tam byla den předtím, paní na levé straně tam byla stále. Když jsem se postavil u její postele, tak jsem se jí zeptal: nezdá se vám, že vám Pán Bůh chce něco naznačit? To si nemyslím... – odpověděla. A mně to přijde tak zjevné, že až se vám divím, že to pořád ještě nechápete. Kdyby Pán Bůh chtěl pro mě něco udělat, tak to přece může udělat i bez toho, že já přistoupím ke zpovědi... To by mohl, ale On stále čeká a váží si vaší svobody...

Odpouštím...

Když přišla třetí vlna covidu, potkal jsem starší paní, která ležela ve své posteli s neskutečně chladným pohledem. První den – když jsem se s ní snažil mluvit – měl jsem pocit, že ji zbytečně otravuji. Přišlo mi, že už nechce žít a ani nic měnit na svém rozhodnutí. Z rozhovoru (spíše mého monologu s dlouhým čekáním na její odpovědi) jsem se dozvěděl, že před pár lety zemřela její dcera. Její smrt vzala matce smysl života. Přesvědčování, aby přijala Pána Ježíše, nepřinášelo žádné ovoce. Po pár dnech jsem už paní na covidovém oddělení neviděl. Možná po šesti týdnech, když jsem se ráno modlil breviář, vnímal jsem velmi nutkavou myšlenku, abych tento den zašel na oddělení pro dlouhodobě nemocné. Tak jsem šel nejprve na covidové oddělení a pak jsem vyrazil na LDN. A v předposledním pokoji jsem znovu

potkal tuto paní. A zase jsem se u ní zastavil na déle – možná takových 20-25 minut. Ale i nyní byl výsledek stejný jako před tím. S pocitem prohry jsem se vrátil domů. Když jsem se druhý den ráno znovu modlil breviář, pocítil jsem uvnitř, jako by mě Pán Bůh žádal, abych ji Jeho jménem poprosil, aby Mu odpustila smrt dcery. Tak jsem se vrátil na LDN. Když jsem se postavil u ní, nejprve jsem se jí omluvil, že ji zase otravuji, ale potřebuji jí říct, co jsem prožil při ranní modlitbě, že Pán Bůh ji prosí, aby Mu odpustila to, že její dcera zemřela. Otevřela široce oči a tím známým studeným zrakem se na mě dívala. Po dlouhé chvíli vyslovila: ano, odpouštím Mu. Přijmete nyní Pána Ježíše ve svátostech? Ano. Po dvou dnech – slyšel jsem od sester z LDN – odešla i ona na věčnost...

Děkuji Pánu Bohu za to, že mě přivedl do nemocnice na covidové oddělení, abych mohl být svědkem Jeho uzdravující lásky a Jeho moci. A když jsem přemýšlel nad tím, jak bych mohl zakončit toto svědectví o tom, že Bůh žije a je stále s námi a že Jeho moc neskončila – dokonce i tam na covidovém oddělení, tak mi přišla na mysl slova starce Simeona: „Nyní propustíš, Pane, svého služebníka v pokoji podle svého slova, neboť mé oči uviděly tvou spásu...“ -red-

Věřící během
mše svaté

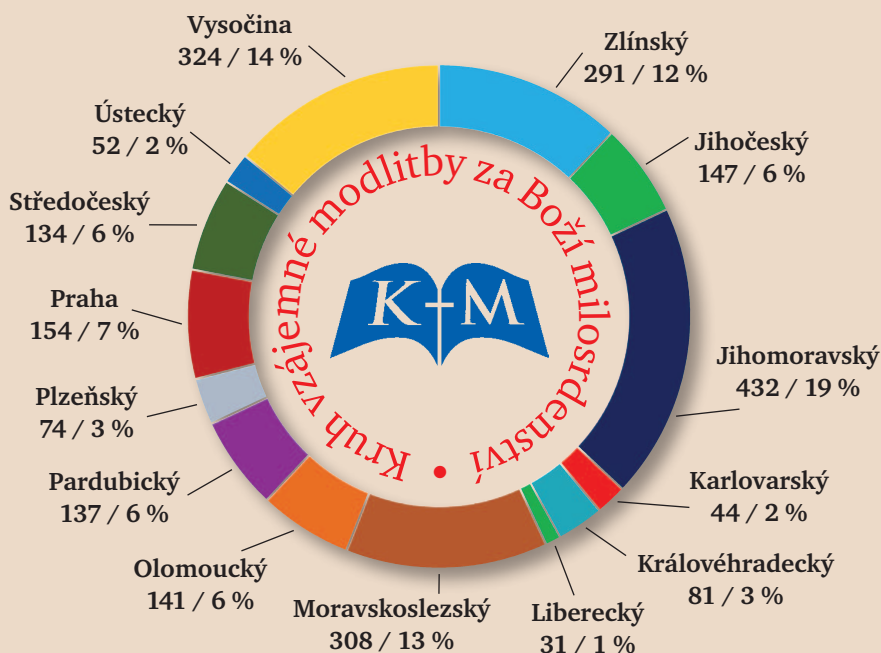
Foto: Karel Janů

KNIHA MILOSRDENSTVÍ

KRUH VZÁJEMNÉ MODLITBY ZA BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ

- „Kniha milosrdenství“ je název kruhu vzájemné modlitby za Boží milosrdenství, jenž vznikl v roce 2009 u kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích.
- V současné době je do KM zapsáno 2350 osob. Každý pátek je v kostele Božího milosrdenství ve Slavkovicích na úmysly členů KM sloužena mše svatá.
- Za všechny zemřelé členy KM je každý rok sloužena mše svatá v kostele ve Slavkovicích v den Svátku Božího milosrdenství v 19.00 hod.

PRÍNÁŠÍME VÁM PŘEHLED POČTŮ ČLENŮ PODLE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ V ČR

Více informací o projektu lze najít na:

www.knihamilosrdenstvi.cz / tel.: 566 502 850, 774 521 531

(na těchto číslech lze také požádat o přihlášky do KM).

Tina Oziewiczová

Co dělají pocity?

Radost skáče na trampolíně. Vztek vybuchuje. Důvěra staví mosty. Vděčnost hřeje. Nahlédněte s dětmi do světa pocitů. Těch malých, velkých, roztomilých i strašidelných bytůstek, které všechny do jedné přebývají v našem nitru. Co dělají, když se nikdo nedívá? Působivé ilustrace doprovázené krátkými, poetickými texty vybízejí k otázkám a hledání odpovědí.

Pro děti od pěti let.

Rok vydání 2021, 68 stran, 205x255mm.

Doporučená cena 349 Kč, zvýhodněná cena při nákupu od nakladatele 297 Kč.

Knihu si můžete koupit na stránkách [www. hostbrno.cz](http://www.hostbrno.cz) nebo objednat tel. 545 212 747, 733 715 765 • email: nakladatelstvi@hostbrno.cz

EXERCICIE LECTIO DIVINA

■ 23.–31. 5. 2023

21.–29. 8. 2023 / Vranov u Brna

- NASLOUCHÁNÍ BOŽÍMU SLOVU
- HLUBOKÉ MLČENÍ
- INDIVIDUÁLNÍ DOPROVÁZENÍ

*lectio
divina*

Příhlášky a informace: www.lectiodivina.cz, lectiodivinacz@gmail.com

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757

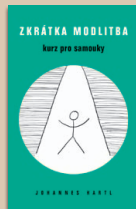
On-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

■ **Peter Scazzero**
**Emočně zdravá
 spiritualita**

Nelze být duchovně zralý a zároveň emočně nezralý: k tomuto závěru autor dospěl díky bolestným zkušenostem se sebou samým i s lidmi,

kteří se coby pastor multietnické komunity pokoušel vést ke Kristu a duchovně formovat. Jeho služba i rodinný život byly poznamenány emoční nezralostí a vnitřní rozervaností. „Kombinace emočního zdraví a kontemplativní spirituality ... rozpoutá revoluci v klíčových oblastech vašeho života a postupně promění i všechny vaše vztahy.“

• brož., 264 s., 295 Kč

■ **Johannes Hartl**
**Zkrátka modlitba:
 Kurz pro samouky**

Autorem tohoto „kurzu pro samouky“ je sice laik, ale nikoli ve smyslu „neodborník“. Právě naopak – asi málokdo z čtenářů

má s modlitbou tak letitou a mnohvrstevnou zkušenost. Navíc ne každý umí psát o modlitbě svěžím a objevným způsobem, natož vyprávět příběhy z evangelií tak, že k vám promlouvají úplně nově.

• brož., 184 s., 259 Kč

■ **Wilhelm Hünermann**
Živé světlo

Román slavného autora představuje bohatý život svaté Hildegardy z Bingen, která žila ve 12. století a byla abatýší benediktinského kláštera

v Porýní. Ve své době patřila k nejznámějším osobnostem církve v Evropě. Vešla ve známost

nejen jako mystička s prorockým obdarováním, ale i jako velmi vzdělaná a činná žena, která měla značný vliv v církvi i ve společnosti. Bolestně vnímala mocenské spory mezi císařem a papežem i mezi papežem a vzdoropapežem. Hildegarda se stala jedním z velkých světel, jež Bůh postavil na svícen, aby „svítilo všem v domě“ (srov. Mt 5,13-14).

• brož., 328 s., 399 Kč

■ **Hannah Hurnard**
Jako laň na výšinách

„Jako laň na výšinách“ je dnes už světově proslulá duchovní novela, která zachycuje duchovní zrání člověka a jeho proměnu v síle Boží milosti. Bázlivka z údolí Ponížení přijme

pozvání Pastýře a vydá se na dlouhou a strastiplnou pouť k Výšinám, a to v doprovodu dvou společníků, které by si sama nikdy nevybrala. Na cestě ji čekají mnohá úskalí a nebezpečí, ale s pomocí Pastýře a jeho milosti nejenže vše zdárně překoná, ale dojde úžasné vnitřní proměny, jakou si ani neuměla představit. Když pak obdrží nové jméno, vrací se zpět do údolí, aby svým příbuzným dodala odvalu k podobné cestě.

• brož., 198 s., 299 Kč

■ **Stormie Omartianová**
Vánoční zázrak

Známa americká autorka tentokrát opustila své obvyklé téma modlitby za druhé a sepsala dílko, v němž vypráví události Kristova narození současným jazykem. Součástí každé kapitoly je úryvek z Písma svatého a modlitba. Kniha nás může provázet dobou adventní, ale nabízí se i jako milý vánoční dárek.

• váz., 128 s., 249 Kč

JAK OBJEDNAT „APOŠTOLA“?

Stačí nahlásit adresu, zaplatit dobrovolný příspěvek na náš účet a budete dostávat tento časopis po celý rok.

Konkrétní cena není určena.

Bůh vám zaplatí za každý příspěvek!

„Apoštol“ může být také dobrým dárkem pro vaše blízké – sdělte nám jejich adresu a my jim ho pošleme. Naše adresa:

**Společnost katolického apoštolátu
Jámy 71, 592 32 Jámy**

Číslo účtu: **35-6219210237/0100**

Náš časopis si můžete objednat také telefonicky nebo e-mailem.

tel.: 566 502 850, 774 521 531

e-mail: objednavky@apostol.cz

Objednací formulář na www.apostol.cz

„APOŠTOL“ JE ZÁVISLÝ
NA VAŠICH DARECH.
DĚKUJEME.

PALLOTINI

SPOLEČNOST KATOLICKÉHO APOŠTOLÁTU

Heslem sv. Vincence Pallottiho a pallotiniů jsou slova sv. Pavla:

**„Láska Kristova
nás žene.“**

Pokud bys chtěl společně s námi sloužit Pánu a lidem jako kněz nebo bratr pallotin, kontaktuj nás!

Otcové pallotini, Jámy 71, 592 32
tel. 733 741 850, 733 741 860
e-mail: mojepovolani@pallotini.cz

BOHOSLUŽBY

Poutní kostel Božího milosrdenství
a sv. sestry Faustyny ve Slavkovicích

Mše svatá:	• pátek	16.00
	• sobota	17.00
	• neděle	10.30, 17.00
	• v rámci Nikodémovy noci	20.00

Svatost smíření:

- každou sobotu a neděli od 14.00 do 17.00
- každou první a třetí sobotu v měsíci od 10.00 do 17.00 (Dny smíření)
- během Nikodémových nocí (od cca 20.30 do 23.00)

Adorace:

- první pátek 15.00–16.00
- ostatní pátky od cca 15.30 do 16.00
- během Nikodémovy noci od cca 20.30 do 23.00

Společná páteční modlitba

Korunky k BM (15.00):

- v kostele ve Slavkovicích
- nebo prostřednictvím Radia Proglas (kromě prvních pátků)

Křížová cesta (Via Crucis):

- mimo dobu postní – první pátek: 15.00–16.00
- v době postní – pátek, neděle: 15.00

Cesta Světla (Via Lucis):

- v době velikonoční – neděle: 16.00

Každoroční hlavní poutě:

- Svátek Božího milosrdenství (první neděle po Velikonocích)
- Poutě ke sv. Faustyně (neděle nejbližší 5. říjnu)

Mariánské první soboty v měsíci:

- 16.30 sv. růženec, 17.00 mše svatá, po mši sv. adorace s 15 min. meditací

Poutě o třetí sobotě v měsíci:

- 16.00 duchovní program
- 16.50 zamyšlení • 17.00 mše svatá

Každoroční týdenní pší poutě k Božímu milosrdenství:

- Obvykle poslední týden července (přesný termín na www.pout.cz)

Nikodémova noc:

- Obvykle čtvrtý čtvrtek měsíce (20.00 mše svatá, adorace do 23.00)

NABÍZÍME VÁM

STOLNÍ KALENDÁŘ

CENTRA BOŽÍHO
MILOSRDENSTVÍ

NA ROK 2023

V kalendáři najdete informace o bohoslužbách, hodinách zpovědání, poutích a dění u poutního kostela ve Slavkovicích. Tyto informace jsou přehledně umístěny u každého dne. V kalendáři najdete také upozornění na události související s úctou k Božímu milosrdenství. Liturgický kalendář je přizpůsobený poutnímu kostelu ve Slavkovicích.

Cena kalendáře není stanovena. Je to dobrovolný příspěvek na projekty Centra Božího milosrdenství ve Slavkovicích. Přispět za kalendář můžete pomocí přiložené složanky, kterou vám pošleme.

Kalendář můžete objednat: • tel: 566 502 850, 774 521 531
• e-mailem: objednavky@apostol.cz